133 Fallit quintò. Si Canonici habeant indultum Apoſtolicum vacandi à ſervitio Eccleſiæ, & nihilominus percipiendi diſtributiones, ut per Jo. Andr. in d. *c. unico, num. 3. in ver. Et excuſaret, de Cler non reſiden lib. 6.* quia Concilium in præcitato *c. 22.* ſuſtulit conſuetudines, non autem privilegia. De hoc ſupra *in hoc ſecundo membro in 13. ampliatione num.* 100.

134 Hinc cum fuerit quæſitum, an Concilium Tridentinum d. *c. 12. ſeſſ.* 24. obſtet quominus Canonici Piſtorien. juxta indultum Sixti V. poſſint gaudere vacationibus permiſſis, & nihilominus percipere diſtributiones quotidianas, quæ aliàs de jure debentur intereſſentibus tantum: Secundò an ſit auferenda facultas Capitulo concedendi licentias abſentiæ, quam habet ex d. indulto. quoad primum S. Congreg. cenſuit, quia Conciliũ in hac parte non derogat privilegijs, non obſtare. Ad ſecundum reſpondit nõ eſſe auferendam, licet poſſit Epiſcopus providere ne fiat fraus cultui divino ex aliquo ab uſu; quia cum ſit jam ſtatutum indulto quota pars Canonicorũ abeſſe poſſit ſimul, non eſt locus decreto S. Congregationis tribuenti hanc facultatẽ Epiſcopo cum conſilio Capituli. Et aliàs declaratum fuit Canonicos tẽpore permiſſo abeſſe poſſe abſque licentia,

Fallit ſextò in Canonicis, qui Epiſcopum ad limina Beatorum Apoſtolorum comitati ſunt, aut qui eadem limina Epiſcopi nomine viſitarunt; quibus ex Decreto Sixti V. jubentur aſſignari diſtributiones quotidianę totius temporis acceſſus, manſionis, ac reverſionis, quod in hanc cauſam inſumpſerint; eiſque ad Eccleſiam ſuam revertẽtibus conſueverunt hac de re dari litteræ à Sacra Congregatione Concilij

Fallit ſeptimò in Canonicis abſentibus tẽpore peſtis, quibus debentur diſtributiones quotidianæ, ſi ex conſuetudine obtentum ſit, ut dentur abſentibus ex legitima cauſa, ut oſtenſum eſt ſupra *in hoc ſecundo membro in 9. ampliat. num.* 95. & huic limitationi ſuffragatur quod etſi conſuetudine introduci non poſſit, ut diſtributiones quotidianæ debeantur non intereſſentibus divinis officijs, ut eſt textus in d. c. *unico, de Cler. non reſid. lib 6* & dictum eſt ſupra *in hoc ſecondo membro principali in prima ampliatione*: tamen hoc non procedit ſi conſuetudo hoc introduxerit in eo caſu in quo de jure dubium ſit an diſtributiones abſentibus debeantur, nec ne: eo enim caſu conſuetudinem validam eſſe, & juris ambiguitatem poſſe interpretari, ac declarare ſcripſerunt Bald. *inter conſ. Cardin. conſ.* 53. Dec. in c. *Cum omnes, in prima lectura, col. 1. num. .. de Conſtit.* & Andreas ab Exea, *ibidem num* 50. Roch. de Curte *in tract de conſuet. c. ult. ſol. 15. col. 2. in 3. notab. 3. limit.* & Covarr. *lib. 3. variar. reſolut. c. 13. num. 3. verſ. Prima ſanè in hunc modum proponitur.*

135 Fallit ultimò in tribus caſibus expreſſis in Conſtitutione Bonifacij VIII. à Concilio innovata, quæ habetur in pręalleg. *c. unico, de Cler. non reſiden. lib. 6.* ibi: exceptis illis, quos infirmitas, ſeu juſta, & rationabilis corporalis neceſſitas, aut evidens Eccleſiæ utilitas excuſaret. Unde propoſito dubio, Utrum Ordinarius poſſit excuſare à reſidẽtia chori aliquem Canonicum, vel Cappellanum ex cauſa legitima, juxta c. *unicum, de Cler, non reſiden. in* 6. ſine conſenſu aliorum Canonicorum, aut Cappellanorum, quorũ intereſſe videtur propter jus accreſcendi: Reſponſum eſt poſſe, ſi eſt ex cauſis comprehenſis in d *c. unico*, quia illud Concilium non ſuſtulit, nec requirit Capituli conſenſum.

136 Primus igitur caſus exceptus, in quo de jure quotidianæ diſtributiones debentur abſentibus, eſt infirmitas, ut ibi eſt expreſſum, & tenet gloſſa ab omnibus approbata ibidem in ver. Infirmitas.

Extenditur primò hic primus caſus, ut habeat locum etiam non probata conſuetudine percipiendi diſtributiones in abſentia. Neque enim admittendus eſt intellectus Philippi Franchi ad illũ textum exiſtimantis ita demum morbo impeditis deberi quotidianas diſtributiones, ſi ex conſuetudine introductum ſit, ut abſentibus debeantur; imo enim etiam circumſcripta conſuetudine debentur infirmis, ut clarè probatur in d. c. *unico*, ubi à regula, quæ permittitur de diſtributionibus quotidianis in abſentia non percipiendis, excipiũtur primo loco ij, quos infirmitas excuſaverit. Idẽ
137 probat textus in l. *Arboribus, §. De illo, ff. de uſufructu*, per quem textum gloſ. ibi adnotavit famulo deberi ſalarium etiam pro eo tempore, quo ægrotus ſit. Quod etiam conſuerunt Innoc. Jo. Andr, & Barb *in c. 3. de locato num.* 25. Ad idem textus in l. 4. §. *Stichus ſi hæredi, ff. de ſtatu liber.* ubi conditio ſerviendi certo tempore cenſetur eveniſſe; ſi eo tempore ſervitium impendi non potuit morbo impediente, & optimus text. in l. 1. §. *Divus, ff. de var. cognit.* Et eſt communis opinio, ut in *d. c.* 3. teſtatur Jo. de Imola, *num, 13.* & quidquid ſit in famulo, in quo contrariam opinionem dicit eſſe veriorem, Imola *eod num.* 13 & communem Abb in cap. 1 *num. 8. infra de Cler. ægrotan.* quia titulum non habet, ſed tantum locat operas ſuas, & poteſt ad nutum amoveri: certè in Clerico intitulato hæc ſententia non eſt omnino amplectenda. Atque ita diſtributiones quotidianas deberi Canonicis, qui ægritudine impediti, divinis officijs intereſſe non potuerunt, etiam nulla exiſtente conſuetudine, exploſa contraria Philippi Franchi interpretatione, concludit poſt alios Covarr. *d l. 3. variar. reſolut. cap. 13. num. 8. verſ. Ergo contrariam ſequutus opinionem*, & hoc ſervat Curia, ut mox patebit,

138 Extenditur ſecundò, ut habeat locum non obſtante ſtatuto Capituli ut ægrotis, vel ex quavis cauſa abſentibus non dentur diſtributiones: hujuſmodi enim ſtatutum S. Congregatio cenſuit non eſſe confirmandum, cum ſit irrationabile, & contra bonum Eccleſiæ, ut probatur in c. 1. *de Cler. ægrot.* ibi: quia ſi alij ejus eſſent exemplo deterriti, fortè non poſſet qui militaret Eccleſiæ inveniri.

139 Extenditur tertiò, ut procedat etiam quoad portionem accreſcentem. Nam ex ſententia Sacræ Congregationis hanc quoque percipere debet Canonicus infirmus, ut ſcripſi plenè in c. 1. *in 2. q. infra de Cleric. ægrotan.*

140 Extenditur quartò, ut nec tempus, quo Canonicus fuit infirmus, ſit computandum pro tempore vacationum, ut S. Congregatio declaravit. Quod tamen intellige, ut dicam infra *num.* 149.

141 Extenditur quintò, ut habeat locum etiã in his, qui ſine periculo vitæ divinis intereſſe nõ poſſunt Unde cum Canonicus propterea primis horis, ac matutinis non intereſſet quòd Medici atteſtabantur id fieri non poſſe abſque imminenti vitæ periculo;

riculo; datæ fuerunt litteræ ad Ordinarium ut pro ſuo arbitrio diſtributiones illius temporis eidem Canonico concederet.

142 Extenditur ſextò, ut habeat locum etiam in Canonico, quo tempore podagræ ita infirmitate verè impeditur, ut horis Canonicis nequeat intereſſe: huic enim deberi quotidianas diſtributiones cenſuit Sacra Congregatio.

143 Extenditur ſeptimò, ut procedat etiam in cæco, qui ſicut non tenetur Horas Canonicas recitare, Angel. *in ver. Hora, num. 9. verſ. Vtrum non habens librum, vel carens viſu*, Tabien, *in eodem*
144 *ver. num.* 20. Silveſt. *num. 5. verſ. Tertium*: ita nec Choro intereſſe, & nihilominus percipere debet quotidianas diſtributiones, ut Sacra Congregatio declaravit, & ſcripſi plenè in d. c. 1. *de Cler. ægrot.* & videtur non obſcurè ſenſiſſe Petr. Rebuff. *conſ.* 26. *num.* 15. ubi reſpondit cæcitatem non eſſe minus impedimentum, quam alias infirmitates, & loquitur ad effectum cap. *unici, de Cler. non reſiden.*
145 *in 6.* quod ibi allegat. Similimodo Sacra Congregatio conſulta an cæcitas privet aliquem eo voto, quod alias haberet, ſi cæcus non eſſet, reſpondit non privare, facit textus in cap. *Licet, de*
146 *cenſib* & l. 1. C, *qui morbo ſe excuſ. lib.* 10.

Extenditur octavò, ut locum ſibi vendicet etiã in ſenio confectis, quibus Sacra Congregatio declaravit quotidianas diſtributiones deberi, ſi aliàs reſidere ſint ſoliti. Ad hoc cap. 1. § *Verum*, ibi, Senio, aut valetudine corporali gravatus, *de Cler. ægrot lib 6.* & cap. *Pervenit, il ſecondo*, 18. *diſt.* de ſenio ſcripſi latiſſimè in cap. *Cum ſis, de converſ. coniugator.*

147 Extenditur ultimò, ut habeat locum etiam in his, qui ex propria culpa in morbum inciderunt, juxta textum in cap. *Cum infirmitas, infra de pœnit. & remiſſ.* Nam & his quotidianas diſtributiones deberi ſcripſit Covarr. *lib. 3. variar. reſolut. cap. 13. num. 8. verſ. Septimò quotidianæ diſtributiones*, reprobata contraria opinione Philippi Franchi in d cap. *unico num. 17. de Cler. non reſid. lib. 6.* Ratio eſt quia etſi tales propria culpa ſint impediti, hoc tamen impedimentum nec à jure, nec ab homine, ſed ab ipſo Deo illatum eſt. Confert textus optimus in cap. *Cum percuſſio, 7. quæſt.* 1. ubi Gregorius, (Cum percuſſio, inquit, corporalis imminet, utrum pro purgatione, an pro vindicta contingat, Dei in hoc judicium ignoratur; & ideo non debet à nobis addi flagellatis afflictio.) Et huc reſpexit Sacra Congregatio Concilij in deciſione hujus articuli: nam conſulta an diſtributiones quotidianæ, quæ ex Conſtitutione Bonifacij Octavi à Concilio Tridentino innovata, debẽtur ægrotis, qui in Choro infirmitate impediente divinis officijs intereſſe non poſſunt, debeantur ijs, qui ex propria culpa, & peccato in morbum inciderunt: reſpondit deberi; aliàs enim nimius rigor eſſet, nec ſuperiorem hujuſmodi inquiſitionem facere debere addendo afflictionem afflictis, quia multæ poſſunt eſſe cauſæ, & non turpes. Et hanc partem tanquam mitiroem approbavit Gregorius XIII. Facit quod notat Hoſt. in c. *Niſi cum pridem num. 13. in fine, in ver. Infirmitas corporis, ſupra de renunc.* ubi firmat debilitatem corporis, quæ reddit Epiſcopum inhabilem ad executionem paſtoralis officij, eſſe juſtam cauſam cedendi, etiamſi ex peccato proveniat, dummodo Epiſcopum pœniteat, ut in d. c. *Cum infirmitas,*

Declaratur modo hic primus caſus, ut procedat dummodo Canonicus infirmus, dum integra valetudine uteretur, ſolitus eſſet divinis officijs intereſſe; aliàs enim diſtributiones quotidianas non lucratur, quia morbus non eſt cauſa non reſidendi in eo, qui etiam ſanus non reſediſſet, Jo. Andr. Cardin. & Abb. in c. *Ad audientiam, de Cler. non reſiden.* & in cap. *Cum percuſſio*, & ibi dixi in 4. *not. infra de Cler. ægrotan.* & idem Jo. Andr. Gemin. & Franc. in d. cap. *unico*, *eod. tit. lib. 6.* Felin. dicens ita omnes tenere in cap. *Apoſtolicæ*, *num. 12. de except.* & alij apud Covarr. *variar. reſol. in præalleg. cap. 13, num. 8. verſ. Sexto hoc ipſum erit intelligendum.*

149 Hinc Canonico, qui dum abeſſet in tribus mẽſibus à Concilio permiſſis, in morbum incidit, Sacra Congregatio cenſuit illius temporis diſtributiones non deberi; quia ægritudo non fuit cauſa non intereſſendi, cum etiam ea ceſſante tunc temporis vacaſſet à ſervitio Eccleſiæ. Verum ſi ultra tres menſes morbus perduraſſet, ab eo tempore diſtributiones non eſſe illi ſubtrahendas; quia cum antea ſolitus eſſet divinis intereſſe; veriſimiliter expletis menſibus vacationis, ad ſervitium Chori redijſſet, & ſic infirmitas fuiſſet cauſa non intereſſendi.

Hinc etiam cuidam Canonico Romam petenti anno Jubilei ex Capituli licentia, ut votum impleret, atque ibi in ægritudinem lapſo fuerunt ex gratia conceſſæ à Sanctiſſimo ex Congregationis ſententia omnes diſtributiones illius temporis, quo ab Eccleſia abfuit.

150 Secundus caſus exceptus in d. cap. *unico*. in quo debentur quotidianæ diſtributiones in abſentia, eſt juſta, & rationabilis corporalis neceſſitas, ut ſi portionem, vel medicinam ſumpſit, vel ſanguine minutus eſt, ut ibi exemplificant Archid. & Joan. Andr. *in ver. Corporalis neceßitas*, qui ad hoc allegant cap. *Si qui, de conſecr. diſt.* 4 & cap. *Epiſcopus* 18. *diſt.* & ſequitur Anchar. *num 2. in eodem ver.*
151 & cæteri omnes. Hinc infertur ut Canonicus expulſus à civitate propter ſeditiones abſque ſua culpa à cõtrariæ factionis hominibus integrè percipere debeat quotidianas diſtributiones, ut pluribus probat Joan. Andr. in d. cap. *unico*, *num. 1. verſ. Vidi jam dubitari*, & ibi etiam Anch. *num. 2. verſ. Sed quærit ipſe*, & ex facto reſpondit Calderin. *conſ. 17. in tit. de præben.* quem ſequuti ſunt Felin. in cap. *Cum omnes num. 22. de conſtit.* & Phi-
152 lipp. Prob. in d. cap. *unico num.* 22. Et quamvis Covarr. *in d. cap. 13. num. 8. verſ. Decimò*, eadem ratione exiſtimet hoc verum eſſe, dummodo diſtributiones ex conſuetudine debeantur abſentibus ex juſta cauſa; hæc tamen declaratio admittenda non eſt, quia tex. in d. c. *unico* ſub unica verborum ſtructura excepit caſus infirmitatis, corporalis neceſſitatis, & Eccleſiæ utilitatis, ut ibi in verſ. Exceptis. Ergo debet Singulos æqualiter determinare, l. *Quamvis*, C. *de impub.* l. *Iam hoc iure*, *ff. de vulg. & pupill.* text. in l. *fin* ubi Bart. C. *de ſenten.* Dec. in cap. *Novit. num 56. de iudic.* Sed ex cauſa infirmitatis abſentes lucrantur diſtributiones, etiã ſi talis conſuetudo non extet, idque idemmet Covarr. fatetur contra Philip. Franc. ut dictum eſt ſupra in prima extenſione, *num.* 136. Ergo idem dicendũ in abſentibus ex cauſa corporalis neceſſitatis, vel utilitatis Eccleſiæ, & ad textum in cap. *Cum non deceat*, *de elect. lib. 6*, reſponde ut dicam

cam infra *in 3. caſu num. 159.*
153 Hinc etiam infertur, ut injuſtè detentis in car-
cere debeantur diſtributiones quotidianæ perin-
de ac ſi divinis intereſſent, ut concludit Jo. Andr.
in d. cap. *unico, num. 1. verſ. Idem ſi vi detineretur,* per
cap. *Bonæ, il primo de elect.* & cap. *Quoniam quidem,*
verſ. Siquis verò, 18. *diſt.* licet Covarr. *in d. cap.* 13.
num. 8. *verſ. Vndecimò,* hoc reſtringat ad Cano-
nicum injuſtè conjectum in carcerem in eodem
loco, ubi Eccleſia ſita eſt, & minus benè, quia ra-
tiones Joan. Andr. militant ubivis locorum Cano-
nicus ſine ſua culpa vi detineatur. Neque hanc
diſtinctionem adhibuit Sacra Congregatio Con-
cilij; Sed generaliter orta dubitatione an diſtri-
butiones quotidianas lucretur is, qui indebitè
conjectus in carcerem fuerit: cenſuit lucrari: fru-
ctus autem præbendæ, ſeu maſſæ groſſæ ei tamdiu
deberi, quamdiu per ſententiam fuerit declaratum
juſtè illum in carcere detineri.
154 Item cenſuit diſtributiones deberi Canonico
abſenti, ut injuſtam Judicis vexationem redime-
155 ret. Item citato ob cauſam criminalem, qui ſe in-
nocentem exhibuit, ac propterea à ſervitio Eccle-
ſiæ abfuit, licet ex ſtatuto Eccleſiæ abſentes per
ſex menſes univerſam illius anni portionem amit-
156 terent. Sed & Canonicum, qui de crimine inqui-
ſitus, & condemnatus fuit, appellavitque, & fuit
abſolutus per tres ſententias conformes, vel uni-
cam, quæ in rem judicatam tranſierit, cenſuit de-
bere utique percipere nedum fructus, ſed etiam
diſtributiones quotidianas totius temporis, quo
propter eam cauſam horis Canonicis non potuit
intereſſe. Demum cenſuit Canonico excommu-
nicato, ac poſtea per ſententiam abſoluto, quæ in
rem judicatam tranſivit, deberi diſtributiones
quotidianas, & ſi quæ alia ſunt emolumenta, quæ
157 ab infirmis percipi conſueverunt. Quippe injuſtè
excommunitatum repetere fructus medij tempo-
ris tradit gloſſa *fin* in cap. *Super cauſa, 2 quæſt.* 4.
item gloſ. *fin.* in cap. *Paſtoralis,* §. *Verum, de appel-*
lat. & ibi Imola Abb. & DD. communiter, ut
Dec. teſtatur, Gemin. in c. *Contumaces,* 50 *diſt.*
& Felin. in cap. *Apoſtolicæ, num.* 12. *de except.*
158 Tertius denique caſus exceptus in d. c. *unico, de*
Cler. non reſiden. lib. 6. in quo diſtributiones de-
bentur non intereſſentibus, eſt evidens Eccleſiæ
utilitas. Ad idem textus in cap. *ex parte il ſecondo,*
eodem titulo.
159 Sed huic deciſioni ſignatur contrarium in cap.
Cum non deceat, de elect. lib. 6. ubi illi, qui proſe-
quuntur utilitatem Eccleſiæ diſtributiones per-
cipiunt, cujus oppoſitum deciditur in d. c. *unico.*
Pro conciliatione harum decretalium dantur à
gloſſa, & Doctoribus plures ſolutiones. Prima
ſolutio eſt Archidiaconi in d. cap. *unico,* dicentis
illam decretalem loqui in Eccleſijs, in quibus eſt
conſuetudo, ut abſentes iſta recipiant; contra-
rium in Eccleſijs, in quibus non eſt talis conſue-
tudo.
Secunda ſolutio eſt gloſſæ in d. cap. *unico in ver.*
Vtilitas, quod Canonici non teneantur diſtribu-
tiones talibus concedere, ut in d. cap. *Cum non*
deceat, tamen ſi conceſſerint, recipientes non te-
nentur ad reſtitutionem, ut in d. c. *unico.*
Tertia ſolutio, quam refert gloſſa præallegata
eſt illorum, qui dicunt textum in d. cap. *Cum non*
deceat, loqui in abſentibus à loco Eccleſiæ; tex-
tum verò in d. cap. *unico,* loqui in præſentibus,
ita ut præſentes in loco, qui proſequuntur utilita-
tem Eccleſiæ, diſtributiones percipiant, licet di-
vinis non interſint; abſentes minimè. Et hanc ſo-
lutionem ſequitur Ripa *in tract. de Peſte, in ſecunda*
par. num. 145. & Covarr. *d. lib. 3. variarum reſol.*
cap. 13. *n.* 8. *verſ. Octavo non tantum ægrotis.*
Verum Sacra Congregatio Concilij examinatis
ſingulorum opinionibus, & articulo diligenter
diſcuſſo, intellexit textum in d. cap. *Cum non de-*
ceat, in eo caſu, in quo ex conſuetudine abſentes
ob Eccleſiæ utilitatem non percipiunt diſtributio-
nes; ſed non probata hujuſmodi conſuetudine
cenſuit abſentes ob evidentem Eccleſiæ utilita-
tem diſtributiones lucrari perinde ac ſi divinis in-
tereſſent, juxta textum in d. cap. *unico.* Et Con-
gregationis ſententiam ſanctæ memor. Paulus V.
ad ſe relatam approbavit.
160 Cæterum hæc concluſio intelligenda eſt pro-
cedere, dummodo abſentia contingat ob utilita-
tem Eccleſiæ in ſpecie, de cujus diſtributionibus
quæritur, ut formaliter inquit Joan. Andr. in d. c.
unico, num. 3. verſ. Item intelligendum, de Cler. non
reſiden. lib. 6. allegat cap. *Cum dilectus,* & cap.
De cætero, eodem tit. & textum hic, & ſequitur
ibi Petr. de Ancharan. *num. 4. in 5. notab.* Secus
ſi abſentia contingat ob utilitatem alterius Eccle-
ſiæ particularis, vel Eccleſiæ generalis. Et hæc eſt
ratio cur diſtributiones non debeantur Canoni-
cis exiſtentibus in ſervitio Papæ, ut dictum eſt ſu-
pra *num.* 99. licet cenſeantur ſervire Eccleſiæ uni-
verſali, d. cap. *Cum dilectus,* ibi, (Qui circa nos ſe
obſequiales exhibent univerſis,) de Cler. non re-
ſiden. nec abſentibus in ſtudio ſacræ paginæ, ut
hic, quamvis hæc quoque cauſa concernat utilita-
tem univerſalis Eccleſiæ, ut probatur in cap. *fin.*
verſ. Qui cum docti fuerint, infra de magiſtr. in cap.
Super ſpecula, verſ. Quia verò Theologiæ ſtudium, Ne
Cler. vel Monac. & melius in cap. *Cum ex eo,* ibi,
(In grande univerſalis Eccleſiæ, quæ viris littera-
tis per maximè noſcitur indigere, diſpendium, &
jacturam) *de elect. lib. 6.* Unde Canonico à ſecre-
161 tis Regis Portugalliæ in rebus Eccleſiaſticis ea-
dem de cauſa abſenti fuerunt quidem conceſſæ
diſtributiones, ſed ex gratia, & de conſenſu Capi-
162 tuli, vel majoris partis. Item Archidiacono haben-
ti tantum ius præſidendi in Choro, nullum tamen
ſervitium, & hebdomadam dum reſidet in aliqui-
bus locis ſuæ Archidiaconali juriſdictioni ſubje-
ctis, deciſum eſt non deberi diſtributiones quoti-
dianas. Ad eas igitur percipiendas requiritur uti-
litas particularis Eccleſiæ, de cujus diſtributioni-
bus agitur, ut prædixi.
163 Ex hoc tertio caſu infertur primò, ut abſens
propter exercitium curæ animarum ſuæ Dignitati,
vel Canonicatui incumbentis, quo tempore illam
exercet, pro præſente habeatur, & quotidianas di-
ſtributiones lucretur, ut expreſſum in decreto
Concilij Tridentini, *c. 3. verſ. Quod ſi alicui, ſeſſ.* 22.
Unde orta dubitatione, an Archipresbytero Ca-
thedralis abſenti propter ſervitium curæ animarũ
diſtributiones quotidianæ debeantur: Sac. Con-
164 gregatio cenſuit deberi. Et iterum cũ fuerit quæ-
ſitum an habeantur tamquam præſentes in Choro
qui curam animavum exercent imminentem Ec-
cleſiæ Cathedrali: reſponſum eſt haberi, dum ta-
men ſunt in actu adminiſtrandi Sacramenta, vel
165 alia exercent, quæ ſpectant ad ipſam curam. Et
aliàs reſponſum, obtinentes Dignitates, quibus
imminet

imminet cura animarum, ſi reſideant in ſuis Ec-
cleſijs, lucrari diſtributiones, dummodo per ſeip-
ſos curam actu exercuerint.
166 Infertur ſecundò, ut toleranda ſint ſtatuta Ec-
cleſiarum, quibus declarantur Jubilati, & immu-
nes à choro qui per quadraginta annos continuos
Eccleſiæ inſervierunt. Hoc enim in utilitatem Ec-
cleſiæ intelligitur eſſe ſancitũ, ut Canonici & Mi-
niſtri ſpe im̃unitatis aſſequendæ ad ſervitiũ chori
diutius exhibendũ alacriores reddantur. Licet de
rigore juris aliud dicendum ſit, ut patet ex dictis
ſupra *num.* 81. Sæpe etiam me Secretario indultũ
fuit Canonicis ſeptuagenarijs, qui quadraginta
annos continuos divinis interfuerunt, ut tamquã
benè de Eccleſia meriti, percipere valeant diſtri-
butiones quotidianas, licet choro non interſint.
167 Infertur tertiò, ut pro præſente habeatur Cano-
nicus abſens pro negocijs Capituli, unde in caſu
contingenti cenſuit S. Congregatio Canonicum,
quo tempore pro negocijs Capituli abfuit, nõ de-
buiſſe onerari ut ſubſtitutum interim aleret, & Ca-
pitulum eſſe cogendum ut dicti temporis diſtribu-
tiones, ac ſtipendia capellani illi reſtituat.
168 Infertur quartò, ut diſtributiones debeantur
Canonicis aſſiſtentibus Epiſcopo Pontificalia ex-
ercenti ad præſcriptum d. *cap.* 12. *verſ. Omnes verò*
ſeſſ. 24. tam in Cathedrali Eccleſia, quam alibi.
Cenſuit enim S. Congreg. Canonicos, qui tenẽtur
aſſiſtere, & inſervire Epiſcopo celebranti, Pon-
tificalia exercenti in Cathedrali, teneri etiam aſſi-
ſtere, & inſervire celebranti, & Pontificalia exer-
centi in alijs civitatis locis, atque ejus ſuburbijs;
tuncque hujuſmodi Canonicos id officij Epiſco-
po præſtantes debere percipere diſtributiones
quotidianas.
169 Infertur quintò, ut obtinentes præbendam
Theologalem in diebus, in quibus legunt, diſtri-
butiones quotidianas lucrentur, ut dictum eſt ſu-
pra *num.* 116.
170 Infertur ultimò, ut Canonicus Pœnitentiarius,
dum confeſſiones in Eccleſia audit, interim præſẽs
in choro cenſeatur, ut diſertis verbis cavetur de-
creto Concilij Tridentini, *cap. 3. ſeſſ.* 24.
Et cum fuerit quæſitum an Pœnitentiarius ſit
habendus pro præſente in Choro dum audit Con-
feſſiones in Eccleſia ſive in Confeſſionario, ſive
extra: reſponſum eſt habendum pro præſente eo
tempore, quo audit confeſſiones, alijs in Choro
divina celebrantibus.
Et rurſus cum dubitatum fuerit, An Pœniten-
tiarius Eccleſiæ Cathedralis audiendo confeſſio-
nes eorum, qui non habent caſus reſervatos, ſeu
eorum, qui tantùm peccata venialia habent tan-
quam præſens in Choro cenſeatur, adeò ut perci-
pere valeat diſtributiones quotidianas: Reſpon-
ſum habendum pro præſenti, & mirati ſunt Patres
hujuſmodi dubium excitari; Tum quia Concilium
generaliter loquitur; tum quia inde præberetur
occaſio revelandi peccata gravia, & deterrendi
confitentes.]
171 Ac demum cum Concilium decernat præſentẽ
in Choro cenſeri Pœnitentiarium cum confeſſio-
nes in Eccleſia audit, ſuborto dubio an etiam præ-
ſens cenſeri debeat extra Chorum, putà cum Ca-
pitulum comitatur corpus defuncti ſepulturæ
tradendum, ut eo quoque caſu percipiat diſtribu-
tiones perinde ac ſi illis interfuiſſet: Dictum eſt
referendum ad Sanctiſſimum, quia Concilium lo-
quitur tantum de Choro; eamdem tamen utro-
que caſu militare rationem: Sanctiſſimus decla-
ravit videri hoc in caſu voluiſſe Concilium Pœni-
tentiarium eſſe participem, & quidem à fortiori,
ideſt ſi in Choro, multò magis extra.

DE PRÆBENDIS.

Cap. Expoſuiſti.

SVMMARIVM.

1 *PRæbendis Eccleſiæ Cathedralis propter illarum pau-*
pertatem poſſunt annecti Capellæ, reſervata ip-
ſarum Presbyteru congrua portione.
2 *Vbicumque in iure ſit mentio ſimpliciter de generali*
Concilio, intelligitur de Lateranenſi ſub Innocen-
tio III.
3 *Capellæ appellatione quid veniat, & quod ſint Capella-*
rum ſpecies.
4 *Præbenda eſt incompatibilis cum Parochiali.*
5 *Præbendis Canonicalibus quas ob cauſas annecti poſſint*
Eccleſiæ Parochiales.
6 *Prærogativa perſonæ quamvis interdum ſit iſta cauſa*
diſpenſandi ad plura incompatibilia, non tamen
eſt iuſta cauſa annectendi unum beneficium al-
teri.
7 *Vnio incompatibilium ad vitam non eſt propriè unio, ſed*
magis quædam palliata diſpenſatio, & reprobatur à
Concilio Tridentino
8 *Vniri non debet Parochialis Eccleſia præbendæ Cano-*
nicali, niſi ſuperſit congrua portio pro Vicario perpe-
tuo.
9 *Paupertas tolerabilior eſt in Canonico, quam in Rectore*
Eccleſiæ.
10 *Vniri poſſunt ab Epiſcopo de iure communi Parochiales*
Eccleſiæ præbendis, vel Dignitatibus ob illarum pau-
pertatem.
11 *Secus poſt Concilium Tridentinum.*
12 *Vnio æque principaliter Parochialis cum præbenda vel*
Dignitate an ſit prohibita à Concilio Tridentino, &
n. ſeqq. uſque ad n. 18.
13 *Beneficium per annexionem Parochialis non fit cura-*
tum.
14 *In Vnione æque principali unus eſt rector utriuſque be-*
neficij.
15 *Vnio facta ab Ordinario ſine cauſa non valet.*
16 *Canonicus habens præbendam æque principaliter uni-*
tam cum Parochiali tenetur in Parochiali reſidere
tamquam in digniori.
17 *Præbendarum tenuitati in Cathedralibus, & Collegiatis*
inſignibus qua ratione Epiſcopus providere poſſit ex
Concilio Tridentino.
18 *An vè illis unire poſſit de conſenſu Capituli aliquot por-*
tiones eiuſdem Eccleſiæ, & num. ſeqq. uſque ad nu-
mero 24.
19 *Vniones ſunt odioſæ, & reſtringendæ.*
20 *Beneficij appellatione non venit beneficium exiſtens in*
Cathedrali.
21 *Portiones exiſtentes in Cathedralibus, vel Collegiatis in-*
ſignibus perſonalem reſidentiam requirunt.
Beneficia ſimplicia ex generali conſuetudine non requi-
runt reſidentiam, ibidem.
22 *Capellæ appellatione non venit portio.*
23 *Capellanorum tenuitati, aut fabricæ, vel Sacriſtiæ in*
Cathedrali Epiſcopus providere non poteſt remedio,
cap. 15. ſeſſ. 24. Concilij Tridentini.

Vni-

24 *Vnire an poßit Epiſcopus beneficia ſimplicia menſæ Capitulari ob præbendarum tenuitatem in vim Concilij Tridentini, & n. 27.*

25 *Vnio beneficij facta ab Epiſcopo menſæ Capitulari etiam de Capituli conſenſu de iure communi eſt ipſo iure nulla.*

26 *Et ad hoc requiritur authoritas Papæ, nec ſufficit Metropolitani.*

27 *Vniendi facultas extendi non debet de caſu ad caſum ad correctionem iuris communis.*

28 *Vnio beneficiorum ſimplicium facta ab Epiſcopo menſæ Capitulari an valeat ſi in Eccleſia nullæ ſint præbendæ diſtinctæ, ſed tantum maſſa communis in diſtributionibus conſiſtens, & num. ſeqq. uſque ad num. 31.*

29 *Capitulum poteſt in facto proprio authorizare ubi agitur principaliter de intereſſe ſingulorum, & ſecundariò de intereſſe Capituli, ſed non è contra.*

30 *Vnio fieri non poteſt ab Epiſcopo portionibus privilegiatis.*

31 *Maſſa communis, cuius reditus omnes in diſtributionibus conſiſtunt, non ſuccedit loco præbendæ quoad effectum unionis.*

32 *Authoritas in facto proprio ità demum interponi poteſt palam, & bona fide, ſi hoc fiat coram ſuperiore.*

33 *Curatus, & Rector Parochialis annexæ quis dicatur, & n. ſeqq. uſque in finem.*

Quid ſi Parochialis ſit annexa præbendæ Canonicali, num. 35.

Et quid ſi ſit annexa Capitulo, vel menſæ Capitulari, num. 41.

Et quid ſi aßignata ſit certa portio ſuper fructibus Parochialis alicui ex Canonicis, vel Capitulo; num. 42.

34 *Vnio quotuplex ſit.*

35 *Canonicorum reditus quod modis augeri poßint ex proventibus Eccleſiæ Parochialis, & num. ſeqq. uſque in fin.*

36 *Cura habitualis in foro animæ an ſit penes Canonicum, cuius præbendæ unita eſt Parochialis.*

37 *Aetas vigintiquinque annorum an requiratur ad obtinendam præbendam, cui annexa eſt Parochialis, & num. 39.*

38 *Vicarij poteſtas an extinguatur extincta poteſtate principalis Prælati, & n. 40.*

41 *In Vicarium perpetuum S. Petri de Vrbe translatum eſt ſolum curæ exercitium privativè ad Capitulum, Cura verò habitu penes Capitulum remanſit.*

43 *Penſio ſuper fructibus Parochialis an poßit ab Epiſcopo conſtitui pro augendis reditibus præbendæ, vel menſæ Capitularis.*

1 EXPOSUISTI. Propter paupertatem
præbendarum Eccleſiæ Cathedralis poſ-
ſunt eis annecti Capellæ, reſervata ipſo-
rum Presbyteris congrua portione, hoc
dicit. Primò ponit ſupplicationem. Secundò pro-
viſionem, ibi, *ſi evidens.*

2 Nota primo ibi, *Concilij generalis*, ubicumque
in jure ſimpliciter fit mentio de generali Conci-
lio, ſemper intelligi de Concilio Lateranenſi ſub
Innocentio III. ut *hic*, & in c. *Eccleſia veſtra*, *il 2.*
de elect. in c. *Quamquam*, & in cap. *Si cui*, *eod. tit.*
lib. 6. cum ſimil. & notat gloſ. 2. in cap. *fin. de Ca-*
pell. Monachor. Idque non per antonomaſiam,
ſed ad differentiam alterius Concilij Lateranenſis
paulò ante celebrati ſub Alexandro III. ut probavi
in cap. 1. *à num. 1. uſq. ad num. 12. ſupra, de Summa*
Trinit. & fid. Cathol.

3 Secundò nota, Capellæ appellatione venire Pa-
rochialem Eccleſiam: nam de parochialibus in-
telligitur hæc littera ſecundum omnes, cum refe-
rat ſe ad Concilium generale, quod de illis loqui-
tur in cap. *Extirpandæ, ſupra eod.* & *hic* notat Abb.
num. 6. Quandoque tamen nomine Capellæ intel-
ligitur Eccleſia Collegiata, ut in c. *Cum Capella, in-*
fra, de privileg. Quandoque domus religioſa, ſeu
Monaſterium, ut *infra de Cappell. Monach. per tot.*
& ibi Abb. *in rubr.* & fuſius Specul. *eod. tit.* fre-
quentiùs autem Capellæ nomine intelligimus vel
Sacellum, ideſt locum Deo conſecratum intus,
vel extra Eccleſiam, c. *Quiſquis, verſ. Capellæ, 17.*
quæſt. 4. Paul. de Cittadin. *in tract. de Iurepatr. p. 3.*
quæſt. 32. Prima cauſa, num. 43. verſ. Secundò ſcien-
dum eſt, quod Capella dicitur locus, & Lambert.
in eod. tract. par. 1. lib. 1. art 6. quæſt 11. fol. 97. in
fin. Vel altaria in eiſdem Sacellis constructa, de
quorum natura multa cumulat Felin. in c *Ex par-*
te, il 2. num. 1. & ſeq. ſupra de reſcript. vel Capel-
lanias ſive perpetuas, ſive manuales cum onere
Miſſarum celebrandarum, de quibus egi latiſſimè
in cap. 1. *ſupra de ætat. & qual.* Licet ut plurimum
capella, altare, & capellania, pro eodem accipian-
tur, ut probat gl. 1. in Clem. 2. *verſ. Quinto, quid*
de capellanijs, vel beneficijs altarium, de decim.
Felin in d. cap. *Ex parte, num. 2. verſ. Naturam verò*
iſtorum altarium, ſive capellarum, & Quintil. Man-
doſ. *in reg. de Annal. quæſt 17. num. 2.* qui etiam
nu. 5. diſtinguit quatuor capellarum ſpecies. Fre-
quenter etiam capellarum nomen uſurpamus pro
oratorijs ſeu privatis, ſeu publicis. Quorum ſpe-
cies diſtinguit idem Mandoſ. *loco citato num. 8.* &
de his vide quæ nos plenè adnotavimus in cap. *In*
his, à num. 1. uſque in fin. de privileg. Interdum etiam
capellæ dicuntur Sacrorum ſolemnia, quæ coram
Papa, & Cardinalibus peraguntur, ut per Cardin.
Paleott. *de Sacri Conſiſtor. conſultat. p 5. quæſt. 11.*
pag. 313. littera B. & de his capellis Pontificijs plu-
ra ſanxit Sixtus V. in Conſtitutione, quæ incipit,
Egregia, in Bullar. tom. 2. pag. 517.

4 Tertiò nota ibi, *Non fuerunt conceſſæ Capellæ.*
textum expreſſum ſecundum Abb. antiq. quod nõ
poteſt quis retinere cum præbenda Parochialem
Eccleſiam, quæ illi non ſit annexa. Circa quod
Hoſt *hic in princ verſ. Si de hac materia*, ponit
prolixam diſtinctionem, per quam dicit omnia
jura contraria de hac materia loquentia ad veram
conſonantiam reduci, eamque ad litteram recitat,
& probat Jo. Andr. *num. 4.* Hodie hoc eſt expe-
ditum jure noviſſimo Concilij Tridentini, cum
Canonicatus in Cathedralibus, & Collegiatis Ec-
cleſijs perſonalem reſidentiam requirant, ut in *c.*
12. ſeſſ. 24. ac proinde ſunt incompatibiles cum
Parochialibus, ut in *cap. 4. ſeſſ. 7 & cap. 17. ſeſſ. 24.*

5 Quartò nota ibi, *ſi evidens neceßitas, vel utili-*
tas, duas cauſas, propter quas Eccleſia Parochia-
lis de jure communi licitè poteſt uniri præbendæ
ſecundum Cardin, & Anchar. *in 2. notab.* & Abb.
in 4. notab. Una eſt propter evidentem neceſſita-
tem, ideſt cum ob præbendarum tenuitatem non
reperiuntur qui velint acceptare Canonicatus, &
ita Eccleſia debito ſervitio deſtituitur. Altera
eſt propter utilitatem, quia licet reperiantur, non
tamen ſunt idonei, & convenientes dignitati Ec-
cleſiæ

cleſiæ Cathedralis, puta quia ſunt ſimplices, & i-
idiotæ, & meliores non inveniuntur. Ex hoc enim
damnificantur Eccleſiæ Cathedrales, cum non ſint
perſonæ idoneæ, quæ tantæ paupertati velint ſe
alligare, & indecens etiam ſit ut cogantur mendi-
care, ut c. 1 *infra de Cler. ægrot.* & c. *Cum ſecundum*,
ſup. eod. ſecundum Hoſt. *hic in princ. in ver. Suſten-*
tari. Jo. Andr. *num. 1. in eod ver.* & Card. *in primo*
6 *notab.* Et conſidera hic nullam fieri mentionem
de tertia cauſa, videlicet de prærogativa perſonæ,
de qua in c. *De multa in fin. ſupra eod.* ſed tantum-
modo de neceſſitate, vel utilitate Eccleſiæ. Ex
quo notabiliter infert Abb. *hic num. 5.* ut quamvis
prærogativa perſonæ interdum ſit juſta cauſa di-
ſpenſandi ad plura incompatibilia, ut in d. c. *De*
multa, non tamen eſt juſta cauſa annectendi unum
beneficium alteri, quia fieret præjudicium ipſis
beneficijs, cum unum veniret acceſſoriè ad aliud.
7 Dic clarius propter prærogativam perſonæ, quæ
eſt cauſa temporalis, & extinguitur cum perſona,
non poſſe fieri unionem perpetuam in præjudiciũ
beneficij annexi, quia limitata cauſa, &c. Clem.
Ne Romani, §. Eo tamen proviſo, de elect & de unione
perpetua loquitur hoc cap. Unde nil mirum ſi de
prærogativa perſonæ nullam fecit mentionem.
Unio autem ad vitam non eſt propriè unio, ſed
magis quædam palliata diſpenſatio, Put. *deciſ. 246.*
num. 3. lib. 1. Caſſad. *deciſ. 3. num. 3. de Iudic.* & hodie
prohibita eſt à Concilio Trid in *cap. 4. ibi ſive per*
viam unionis ad vitam, ſeſſ. 7. & *c. 17. §. Illi vero,*
ſeſſ. 24.

8 Quintò nota ibi, *reſervata congrua capellarum*
Presbyteris portione: quotieſcumque parochialis
Eccleſia unitur præbendæ, hoc ſemper eſſe at-
tendendum ut ſuperſit congrua portio pro Vi-
cario curam animarum exercente, ut hic, & in c.
Paſtoralis, ſupra, de his quæ fi. à Prælat. & in c. *Extir-*
pandæ § Qui verò, ſupra eod alioquin abſtinendum
erit ab annexione, quia, ut notabiliter inquit Ho-
ſtien. *hic num 2.* tolerabilius eſt, ut Canonicus
9 egeat, quam Rector Eccleſiæ. Quod dictum ſe-
quuntur Jo. Andr. *num. 4. in ver. Prævia*, Henric.
Boich. *in fi.* Butr. *num 5.* Imol. & Anchar. ambo
num. 3. & Abb *num.* [illegible] & tunc ſecundum eos pro-
videbitur Canonicis, ut notatur in c. *De rectoribus*
in gloſ ult. infra de Cler. ægrot. & hodie ut dicam
infra num. 17.

10 Ultimò nota Epiſcopum de jure communi poſ-
ſe augere reditus tenues præbendarum annecten-
do illis parochiales Eccleſias, ut hic eſt caſus ſecũ-
dum unam lecturam, quæ communiter recipitur:
nam licet aliqui intelligant hujuſmodi unionem
fieri poſſe ab Epiſcopo authoritate Apoſtolica,
quos tacito nomine hic refert Innocen, *in fin.* ta-
men communis intellectus habet ut fieri poſſit
etiam authoritate ordinaria, prout hic firmant
Abb. antiq. *in princ.* Hoſt. & Jo. Andr. ambo in
ver. Poteris, exponentes verbum illud, *poteris*, ideſt
authoritate tua, arg. cap. *Vacante, ſupra eod.* & cap.
Sicut unire, infra de exceſſ. Prælat. & ſequuntur
Butr. *num 4.* Cardin. *eod. num in 2. quæſt.* & An-
char. *in 3. notab* Idque communiter teneri teſta-
tur Imola *num. 2.* Addunt tamen Jo. Andr. & re-
liqui poſt eum debere Epiſcopum hoc facere de
Capituli conſenſu juxta textum in Clem. *Si una,*
de reb. Eccleſ. non alienan. Et quod dictum eſt de
præbendis, idem intelligas de Dignitatibus, quia
eadem eſt ratio, & ſic idem jus, c. *Tua, de con-*
ſang & affinit. ſecundum Hoſtien. *in princ. in ver.*
eiſdem, Jo. Andr. *num 3.* Cardin. *in 3. quæſt. n. 5.*
Imol. *in primo notab.* Anchar. *in 3. notab.* & Abb.
num. 8. verſ Et credo.

11 Verum hodie hæc facultas uniendi Parochiales
Eccleſias præbendis Cathedralium Eccleſiarum
ob illarum paupertatem, ut in textu, vel Dignita-
tibus ob identitatem rationis, adempta eſt Epi-
ſcopis à Concilio Tridentino in c 13. *verſ. In unio-*
nibus, ſeſſ. 24. nam ſancta Synodus præcipuam ra-
tionem habens Eccleſiarum Parochialium ob ani-
marum periculum ſtatuit ut in unionibus ſive ob
redituum tenuitatem, ſive ob alias cauſas facien-
dis, Eccleſiæ Parochiales Monaſterijs quibuſcum-
que, aut Abbatijs, ſeu Dignitatibus, ſive præben-
dis Eccleſiæ Cathedralis, vel Collegiatæ, ſive alijs
beneficijs ſimplicibus, aut Hoſpitalibus, Militijſ-
ve non uniantur, & quæ unitæ ſunt, revideantur
ab Ordinarijs juxta Decretum ſub Paulo III. edi-
tum in *c 6. ſeſſ. 7.* Quare hæc decretalis ſi intelli-
gatur de unione facienda ab Epiſcopo ordinaria
authoritate, juxta communem intellectum, corre-
cta eſt à Concilio in *d. c. 13.* Secus ſi intelligatur de
unione facienda authoritate Apoſtolica, ſecun-
dum aliam lecturam, quia Concilium non ligat
Papam, ſed ligatur ab ipſo, c. *Significaſti*, & ibi Jo.
Andr. *n. 10.* & reliqui. *ſupra de elect.*

12 Sed hic incidit dubitatio; Quid de unionibus
Parochialium, quæ fiunt præbendis ſine ſuppreſſi-
one, ut cum duo beneficia æquè principaliter uni-
untur, & utrumque per ſe remanet, nec mutat ſta-
tum, aut naturam ſuam, juxta notata per gloſ. in
cap. 1. *infra Ne ſed. vacan.*

Et primo intuitu videtur dicendum hanc ſpe-
ciem unionis non comprehendi in prohibitione
Concilij, quia nullum præjudicium fit Parochiali
ſic unitæ, c. *Et temporis 16. q. 1.* Sicut fit per unio-
nem acceſſoriam, ſeu ſubjectivam, per quam Ec-
cleſia unita amittit titulum, & nomen beneficij
juxta diſtinctionem Felin in cap. *In noſtra, in 33.*
coroll num. 30 de reſcript. poſt Oldrad *conſ. 257.*
num. 15. Rot. *deciſ 370, aliàs 11 de reb Eccleſ. non*
alienan. in antiq. Caſſad. *deciſ. 2 num. 6. de union.*
13 Item hæc ſpecies unionis non facit Canonica-
tum curatum, nec beneficium ſimplex, cui ſic
unitur Parochialis, deſinit eſſe ſimplex, ut poſt
Oldrad. *conſ. 223. poſt princ.* tenet Sarnen. *in reg.*
de Idiom. q. 11. num. 6. & notant gloſ. & DD. in c.
Super eo, de præben. lib. 6. Item Concilium non
prohibet ne Parochiales, & præbendæ ad invi-
cem uniantur, ſed ne Parochiales uniantur præ-
bendis. Quæ verba videntur importare unionem
acceſſoriam, non autem æquè principalem, d. cap.
Super eo, de declarat. Felin. *loco citato.* Item
hac interpretatione minus corrigitur jus cõmu-
ne, l. 1. C. *de in offic. dotib.* c. *Cum expediat, de elect. lib.*
6. cum ſimil.

14 In contrarium facit, quia intereſt Eccleſiæ ha-
bere ſuum proprium Rectorem, c. *Cum non igno-*
res, ſupra eod. At per hujuſmodi unionem, tametſi
unumquodq; beneficium retineat ſua jura, & pri-
vilegia; tamen unus eſt Rector utriuſque, d. c. *Et*
temporis qualitas, & ibi gloſ. *in ver. Vnire, 16 q. 1.*
& d. c. 1. *Ne ſed. vacan.* Marian. Socin in c. *Sicut*
unire, in 2. articulo principali, nu 6. de exceſſ. Prælat.
15 Præterea unio requirit cauſam neceſſitatis, vel
utilitatis Eccleſiæ, ut hic patet, alioquin non va-
let etiamſi fiat ab Ordinario ſervata juris forma
ut

ut tenent Imol. & Abb. *hic*, Oldrad. *conſ.* 261. *&*
ſeq. Marian. Socin. in d. c. *Sicut unire, in* 5. *artic.*
principali, num 90. Rota *deciſ.* 133. *num* 3 *par.* 2.
diverſ. Hujuſmodi autem unio tantum abeſt, ut
habeat cauſam neceſſitatis, vel utilitatis, ut potius
utrique beneficio ſit damnoſa. Parochiali qui-
dem, quia patitur fructuum diſmembrationem,
nec amplius habet peculiarem Rectorem, ſed cō-
munem cum præbenda, ut dictum eſt. Præbendæ
verò, quia licet illi accreſcant reditus, tamen de-
creſcit ſervitium, & minuitur divinis cultus, ad
quem beneficia Eccleſiaſtica ſunt conſtituta, c. *fin.*
de reſcr. lib. 6. Concilium Tridentin. *cap.* 3. *ſeſſ.* 21.
16 Nam Canonicos, cujus præbenda unita eſt cum
Parochiali æque principaliter, tenetur in Paro-
chiali reſidere tamquam in digniori, ut in Conſtit.
Pij V. *Cupientes, in Bullar. tom.* 2. *pag* 26.. Nec
obſtat, c. *Extirpandæ*, §. *Qui verò, ſupra eod.* quia
loquitur in caſu, in quo Parochialis annexa eſt di-
gnitati acceſſoriè, ut ibi dixi *num.* 27. *&* 29. Quod
ſi teneretur reſidere in Cathedrali, Parochialis de-
bito ſervitio deſtitueretur, & tamen decretum d.
c. 13. prohibet uniones ex quibuſuis cauſis faciē-
das: ergo fortius hanc, quæ nocet utrique bene-
17 ficio. Et hoc puto verius, quia præbendarum te-
nuitati alia ratione Concilium provideri voluit,
quam per unionem Parochialium Eccleſiarum:
nam in *cap.* 15. *ſeſſ.* 24. decrevit ut in Eccleſijs Ca-
thedralibus, & Collegiatis inſignibus, ubi frequen-
tes, adeòque tenues ſunt præbendæ ſimul cum di-
ſtributionibus quotidianis, ut ſuſtinendo decenti
Canonicorum gradui pro loci, & perſonarum qua-
litate non ſufficiant, liceat Epiſcopis cum conſen-
ſu Capituli, vel aliquod ſimplicia beneficia, non ta-
men regularia ijs unire, vel ſi hac ratione provi-
deri non poſſit, aliquas ex ijs ſupprimere, & illa-
rum fructus reliquarum diſtributionibus appli-
care.
18 QUÆRO, an Epiſcopus facultate ſibi tributa
decreto Concilij d. *c.* 15. *ſeſſ.* 24. poſſit cum con-
ſenſu Capituli unire aliquot ejuſdem Eccleſiæ por-
tiones præbendis Canonicalibus, quarum fructus
adeò ſunt tenues ut ſuſtinendo decenti Canoni-
corum gradui non ſufficiant.
19 Videtur reſpondendum non poſſe. Nam Con-
cilium d. cap. 15. extendi non debet ad alia bene-
ficia, quam ad ea, de quibus loquitur, ſcilicet ad
beneficia, & præbendas Canonicales, cum verſe-
mur in materia unionum quæ ſunt odioſæ, à jure
exorbitantes, ambitioſæ, & reſtringendæ, c. *San-*
ctorum, 70. *diſtin.* per quem textum ita reſpondit
Calder. *conſ.* 13. *An unio. ſub tit. de rebus Eccleſ.*
non alien. quem refert, & ſequitur Dec. *conſ.* 233.
Viſo tenore, n. 6. & Quintil. Mandoſ. *in reg.* 12. *q.* 6.
num. 12.
20 Deinde d. c. 15. dat Epiſcopo duplicem faculta-
tem. Prima facultas eſt uniendi beneficia ſimpli-
cia, quorum appellatione non veniunt portiones
Cathedralium. Tum quia appellatione beneficij
non venit beneficium exiſtens in Cathedrali, cap.
Quamvis in 1. *&* 2. *reſponſo de præben. lib.* 6. Rota
in antiq. deciſ. 2. *de fil. Presbyter.* & *deciſ.* 4. *de offic.*
Ordin. Jo. de Selva *in tract. de benefic. quæſt.* 11. *p.* 3.
21 *num.* 117. Tum quia hæ portiones exiſtentes in
Cathedrali reſidentiam requirunt ex Concilio,
cap. 12. §. *Præterea*, *ſeſſ* 24. quam non requirunt
beneficia ſimplicia ex generali conſuetudine, gloſ.
in cap. *Gratiæ*, *in ver. De jure teneri de reſcr. in* 6.
Lap. *alleg.* 36. *in princ.* Rebuff. poſt alios *in Praxi,*
tit. Diſpenſatio de non reſiden n. 8.
22 Alia facultas eſt aliquas præbendas ſupprimen-
di, cæteraſque ad pauciorem numerum redigendi.
Appellatione autem præbendarum, de quibus lo-
quitur Concilium, itidem non venit portio, non
ſolum quia quando Concilium voluit comprehen-
dere portiones, id expreſſit, ut in d. §. *Præterea*,
ſed etiam quia manifeſtè loquitur de præbendis
Canonicalibus, cum requirat eas adeò eſſe tenues
ut ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui non
ſufficiant. Et dum poſtea dat facultatem uniendi,
loquitur de eiſdē præbendis Canonicalibus; quod
non poteſt contingere in portionibus, quarum,
ſuppreſſio non diminuit numerum Canonicorum
Confirmatur, quia Concilium ejuſmodi facul-
tatem adeò ampliavit, ut voluerit eam procede-
re non obſtante reſervatione, vel affectione, cum
tamen de jure communi Epiſcopus non poſſet
unire reſervata, vel affecta ſaltem, ut unio tunc
poſſet effectum ſortiri. Rota *deciſ.* 658. *aliàs* 6. *de*
reb. Eccl. non alien in antiq. Collect in cap. *Sicut*
unire, *num.* 6. & ibi dixi *num.* 22. *infra de exceſſ.*
Prælat. & ideò Concilium magis eſt ſtrictè intel-
ligendum ad limites verborum, c. *Quæ à iure, de re-*
gul. iur. lib 6.
23 Demum orta dubitatione, An ob tenuitatem
capellanorum Eccleſiæ Cathedralis pro divini cul-
tus augumento, vel ob tenuitatem redituum fa-
bricæ, vel Sacriſtiæ Eccleſiæ Cathedralis liceat E-
piſcopis uti remedio *cap.* 15. *ſeſſ.* 24. S. Congreg.
cenſuit non licere. Ergo ſi Concilium qua parte
loquitur de præbendis Canonicalibus non exten-
ditur ad capellas, vel fabricam, aut ſacriſtiam, lon-
gè minus ubi loquitur de beneficijs ſimplicibus
extendi debet ad portiones: nam reſpectu præ-
bendarum, quibus fit unio, diſpoſitio Concilij eſt
favorabilis, cum per eam augeantur reditus Ca-
nonicorum ob cauſam neceſſitatis, vel utilitatis
Eccleſiæ, ut hic patet. At verò reſpectu benefi-
ciorum ſimplicium eſt odioſa, cum per unionem
titulus, & nomen beneficij annexi extinguatur,
c. *Super eo, de præben. lib.* 6. Oldrad. *conſ.* 257. *fa-*
ctum tale eſt num. 15. Rota *deciſ.* 370. *aliàs* 11. *de*
reb. Eccl. non alienan.
24 Ulterius quæro, An Epiſcopus ex decreto
Concilij in eodem *cap.* 15. *ſeſſ.* 24. nedum præben-
dis Canonicorum, ſed etiam ipſi Capitulo, ſeu Ca-
pitulari menſæ beneficia ſimplicia unire poſſit,
ubi frequentes, atque adeò tenues ſunt præben-
dæ, ut ſuſtinendo decenti Canonicorum gradui
non ſufficiant.
25 Ex juris communis diſpoſitione manifeſtum eſt
irritam eſſe unionem beneficij factam ab Epiſco-
po menſæ Capitulari etiam ſuo conſentiente Capi-
tulo, ut eſt caſus in Clem. *ſi una*, §. *Quod ſi Epiſco-*
pus, ubi omnes, *de reb Eccl. non alienan.* & notant
hic Jo. Andr. *num.* 2. *in fin. in ver Poteris*, Imola
num. 3. & reliqui. Rationem aſſignat gloſ. commu-
niter approbata in dict. Clem. *Si una in ver. Capi-*
tulo, & Imol. *d. n.* 3. quia Capitulum non poteſt in
facto proprio authorizare, c. *Qui manumittitur*,
12. *q.* 2. Quidquid contra ſcripſerit Oldrad. conſ.
182. qui nō reſpondet ad dictam Clem. imò prop-
ter illam fatetur ſe dubitare de victoria cauſæ, &
eum reprobat Caccialup. *in tract de union. art.* 4.
26 *quæſt.* 10. Quare neceſſaria eſt au[t]horitas Papæ, ut
tenet gloſ. in d. Clem. *in ver. Menſæ, ad fin* quam ibi
ſe-

quuntur Cardin. *num.* 3. *in fin.* Abb. *n.* 6. & ipſe-
met Oldrad. ſibi contrarius in *conſ.* 262. *n.* 3. ubi
addit nec ſufficere authoritatem Metropolitani,
quia hic non eſt de caſibus Archiepiſcopo reſer-
vatis quoad ſubditos ſuffraganei, c. *Paſtoralis*, &
quod ibi notatur *ſupra de offic. ordin.* Ad hoc, cap.
Sicut unire, verſ. Non obſtante, infra de exceſſ. Prælat.
27 & hoc planum. Sed in terminis Concilii Triden-
tini die 29. Novembris 1612. in S. Congregatio-
ne, cui interfuerunt S. R. E. Cardinales Montel-
perus, Juſtinianus, de Monte, Paravicinus, Mat-
theius, Aquaviva, Plattus, Blanchettus, Mantica,
Doratus, Bonviſius, & Sanctorum Quatuor, pro-
poſito ſupraſcripto dubio, Mattheius cenſuit
Epiſcopum non poſſe unire menſæ rationibus in
ejus voto adductis; & præcipuè, quia Concilium
tribuit facultatem uniendi præbendis duntaxat,
non autem menſæ Capitulari, & cum verſemur
in materia ſtricta, & à jure improbata, ut in
Clem. *Si una. de reb. Eccl. non alienan.* extendi non
debet ad caſum in verbis non comprehenſum ad
correctionem Juris communis. Montelp. idem
ſenſit, & in hanc ſententiam allegavit conſ. Hie-
ronymi Gabriel. 101. Idem ſenſerunt de Monte,
& Paravicinus. Sed Aquaviva dixit ſe contra-
riam ſententiam veriorem exiſtimare, quia nul-
lam inter utrumque caſum videbat rationem di-
verſitatis. Neque obſtare quod Capitulum non
deberet authorizare in facto proprio, quia hæc
non eſt authoritas, ſed conſenſus. Juſtinianus pu-
tavit negativè reſpondendum, quia Concilium
quando voluit præjudicare juri communi, id ex-
preſſit; quòd cum non fecerit, videtur noluiſſe.
Platt. dixit ex verbis Concilii ſe elicere quod
unio fieri poſſit menſæ Capitulari eo quod voluit
fructus præbendarum ſuppreſſarum quotidianis
diſtributionibus applicari. Blanchett. conſidera-
bat quod aut præbendæ ſunt inæquales, & non
poteſt Epiſcopus unire menſæ; aut ſunt æquales,
& poteſt abſque conſenſu Capituli, quia in alie-
natione, quæ fit vigore legis, non requiritur ſo-
lemnitas. Mantica cenſuit reſpondendum ne-
gativè. Dorat. etiam negativam ſententiam
ſequutus eſt, quia quoties facultas aliqua tribui-
tur, non debemus eam ampliare ad caſus non ex-
preſſos, l. *Illicitas* §. *Qui univerſas, ff. de offic. Præſid.*
Ad id quod dicebat Dominus Cardinalis Platt.
reſpondit facere pro hac parte, quia Concilium
voluit præbendarum ſuppreſſarum fructus reli-
quarum diſtributionibus applicari, & ſic ſemper
egit de applicatione facienda præbendis, non au-
tem menſæ. Ad id quod adducebat Dominus Car-
dinalis Blanchettus, reſpondit Concilium non
cogere ut fiat hæc unio, ſed tantum dare faculta-
tem illam faciendi, ideoque in hoc caſu non pro-
cedere quod dicitur in alienatione neceſſaria
nullam requiri ſolemnitatem. Bonviſius, & San-
ctorum quatuor ſententiam negativam & ipſi ſe-
quuti ſunt. Itaque ex communi ſententia decre-
tum fuit nequaquam Epiſcopum poſſe hujuſmo-
di beneficia unire Capitulo, ſeu Capitulari men-
ſæ, idque id fecerit, nullam eſſe unionem. Quam
Congregationis ſententiam die 19. Decembris
1612. ad ſe relatum S. D. N. probavit.
28 Succeſſive quæro, Poſita deciſione S. Congre-
gationis Concilii, qua declaratum fuit Epiſcopū
vigore facultatis ſibi tributæ decreto Concilii
Tridētini c. 15. *ſeſſ.* 24. beneficia ſimplicia præbē-
dis Cathedraliū, vel Collegiatarum Eccleſiarum
de conſenſu Capituli uniendi, non poſſe eadē be-
neficia unire menſæ Capitulari, & ſi uniat, unio-
nem eſſe nullam: An etiam nulla ſit unio benefi-
ciorum ſimplicium facta ab Epiſcopo menſæ Ca-
pitulari, ſi in Cathedrali, vel in Collegiata nullæ
ſunt præbendæ diſtinctæ, ſed dumtaxat maſſa cō-
munis Capituli, cujus proventus omnes his tan-
tum, qui ſtatutis horis interfuerunt, diſtribuūtur.
Epiſcopus Calvenſis aſſerens fructus menſæ
Capitularis eſſe tenuiſſimos, eidem menſæ cum
conſenſu Capituli alias univit decem, & tria be-
neficia ſimplicia, & cum poſtea quatuor ex eis va-
caſſent in menſibus reſervatis, Julius Cæſar Ma-
laſpina illa à Sede Apoſtolica impetravit, & lite
prius coram Auditore Cameræ, & deinde in Ro-
ta introducta contra Capitulum Cathedralis,
quod ſe fundabat in dicta unione, Julius Cæſar
obtinuit à S. Congregatione deciſionem ſuppo-
ſitam in dubio per manus delato, videlicet nul-
lam eſſe unionem factam ab Epiſcopo menſæ Ca-
pitulari, cum Concilium tribuat ſolum faculta-
tem uniendi præbendis, non autem menſæ Ca-
pitulari. Et quia Julius Cæſar hac deciſione im-
pugnavit unionem in Rota, Capitulum habuit
recurſum ad S. Congreg. prætendens deciſionem
ſupradictam habere locum tantum quoties in
Cathedrali ſunt præbendæ diſtinctæ, non autem
cum nullæ ſunt diſtinctæ præbendæ, ſed ſola
maſſa Capitularis, ut in caſu, de quo agitur; ideo-
que petit reſolutionem dubii ſupradicti.
Ad quod videtur affirmativè reſpondendū, vi-
delicet hujuſmodi unionem menſæ Capitulari fa-
ctam juxta priorem deciſionem eſſe nullam, etiā
cū nullæ ſunt in Eccleſia præbendæ diſtinctæ, ſed
ſola maſſa Capitularis. Nam ratio in priori deci-
ſione conſiderata quare liceat Epiſcopo vigore
c. 15. *ſeſſ.* 24. unire beneficia præbendis Canoni-
calibus, non autem menſæ Capituli, ea fuit, quia
etiam de jure communi ante Concilium eadem
uniendi poteſtas competens Epiſcopo quoad om-
nes præbendas, ut ſcilicet poſſet illis unire bene-
ficia, non competebat ei quoad menſam Capitu-
larem. Ita colligitur ex dicta Clem. *Si una, in ver.*
Menſæ ſuæ, ubi omnes notant *de reb. Eccl. nō alienan.*
ex hac decretali, & declarat in ſpecie Vitalin in
d. Clem. *nu.* 14. & ratio diverſitatis inter utrum-
29 que caſum ea aſſignatur à Doctoribus, quod cùm
in unione requiratur conſenſus Capituli, ut in d.
Clem. *Si una*, & Capitulum non poſſit authoriza-
re in facto proprio, ut ibidem omnes tradunt po-
teſt quidem Capitulum præſtare authoritatem in
unione facta omnibus præbendis, ut hic, quia tunc
principaliter agitur de intereſſe ſingulorum, &
ſecundariò de intereſſe Capituli; non autem cum
unio fit menſæ, quia tunc agitur principaliter de
intereſſe Capituli, & ſecundariò ſingulorum.
Clari autem juris eſt poſſe interponi authorita-
tem ab eo, cujus non intereſt principaliter, ſed ſe-
cundariò, l. 1. *ff. de authorit. Tutor.* cum ſimil. Huic
autem opinioni apertè videtur adhæſiſſe Conci-
lium d. c. 15. cum facta mentione præbendarum,
voluit licere Epiſcopo de conſenſu Capituli ali-
quot ſimplicia beneficia iis unire, ſcilicet præben-
dis, cum myſterio admittens unionem cum con-
ſenſu Capituli fieri præbendis, non facta mentio-
ne facultatis uniendi menſæ tanquam prohibitæ
de jure communi, & adverſanti rationi naturali,

ſecundum quam non convenit quemquam in facto proprio authorizare, ut per DD. in d. Clem.

Hæc autem ratio deciſionis jam editæ, quod nō poſſit Epiſcopus unire beneficia menſæ Capitulari, quia requiritur conſenſus Capituli, quod illum interponere non debet in facto proprio, militat etiam cum præbendæ non ſunt diſtinctæ, quia utrobique intereſt Capituli, & quidem principaliter; ac propterea deciſio prædicta etiam hoc caſu locum habere videtur. Quod in terminis juris veteris apertè ſentire videntur DD in d. Clem. dum negantes unionem factam ab Epiſcopo menſæ Capitulari, non limitant hanc opinionem ubi præbendæ non ſunt diſtinctæ; cùm tamen ſint multæ Eccleſiæ, quæ non habent hanc diſtinctionem, ut
30 ait Innoc. in c. *Dilectus il 1. n. 4. ſup. eod.* Imò Vital. in dicta Clem. 1. *Si una*, § *Quod ſi*, *n. 14. & 15. de reb. Eccl. non alienan.* expreſsè declarat prohibitionem juris communis, ut Epiſcopus menſæ Capitulari beneficia unire non poſſit, procedere etiam cum præbendæ non ſunt diſtinctæ, inferens portionibus privilegiatis non poſſe ab Epiſcopo fieri uniones, quia hujuſmodi portiones non ſunt Eccleſiæ, ſed de reditibus communiter collectis extrahuntur, ut dicit Innocen. in d. c. *Dilectus, in fin.*

31 Non obſtat quod ubi præbendæ non ſunt diſtinctæ, ſed reditus omnes in diſtributionibus conſiſtunt, quæ ex communi maſſa percipiuntur, videantur diſtributiones eſſe loco præbendarum, juxta gloſ. magnam communiter receptam in c. *Licet*, *ſupra eod.* quia alias eſſet dare canoniam ſine præbenda, ut animadvertit gloſ. in c. *unico, de Cler. non reſid. in 6. in ver. Receperit*, adeò ut ſicut ex Concilio poteſt Epiſcopus unire præbendis, ita potuerit unire maſſæ communi, quæ reſolvitur in præbendis juris interpretatione. Ad hoc enim bene reſpondet Vital in *loc. cit.* (Licet enim, (inquit) alio reſpectu maſſa, vel portiones ex æquentur præbendis, non tamen quoad hoc ut illis poſſit fieri unio propter rationem ſuperius expreſſam.) & propterea quoad effectum uniendi non ſufficit, ut pro præbendis habeantur.

Non obſtat quod ſecundum hunc intellectum ſequatur, ut Concilium hoc ſalutari unionis remedio non omnibus Cathedralibus eo indigentibus proſpexerit, cum multæ, ut dictum eſt, ſint Eccleſiæ ſine præbendis diſtinctis cum maſſa communi valdè tenui, quam Epiſcopus unionibus beneficiorum non poterit reddere pinguiorem.

Nam reſpondetur caſum hunc omiſſum à Concilio remanere ſub diſpoſitione juris communis, vulg. l. *Commodiſſimè. ff. de liber. & poſthum.* Nec propterea ullum ſequi abſurdum, quia ſi menſa Capitularis erit tenuis, adeundus erit pro unione ſummus Pontifex, ut per DD. in d. gloſ. ſuper verb. *Menſa*, & dictum eſt ſupra, *num. 26.* die 5. Februarii 1611. habita eſt Congregatio in ædibus D. Cardinalis Montelperi, cui præter ipſum interfuerunt Domini Cardinales de Monte, Plattus, Arigonius, Mantica, Millinus, Nazareth, in eaq; propoſito ſupraſcripto dubio omnes uno ore cenſuerunt deciſionem jam editam habere locum, etiam cum præbendæ non ſunt diſtinctæ, ſed ſola
32 maſſa communis. Cardinalis Plattus addidit non obſtare quod in facto proprio poſſit authoritas interponi bona fide, & palam, ex Bart. in l. *Frater à fratre, num. 50. ff. de condict. indeb.* quia id intelligitur quando authoritas interponitur coram ſuperiore qui debet actum confirmare, ut ibi per Bart. Cardinalis Millinus etjam adjecit hanc dubitationem à Cardinali Platto propoſitam jam ſopitam eſſe per d. Clem. *Si una, de reb. Eccl. non alien.* contra opinionem Oldradi, *conſ. 182.* Quoad dubium perpendit etiam hanc rationem, quod unio eſt facienda præbendis diſtinctis, ut ſcitatur quis ſit Prælatus beneficiorum unitorum. Et pro hac opinione quod unio ſit nulla facta menſæ Cathedrali, in qua præbendæ non ſunt diſtinctæ, citavit Gabriel *conſ. 186. alias 188. lib. 2.*

33 In gloſ. 3. QUÆRO cum Parochialis Eccleſia, vel fructus illius annectuntur præbendæ, vel menſæ Capitulari, quis dicatur habere curam animarum, & ſit Prælatus, ac Rector Eccleſiæ, an ſcilicet Canonicus præbendarius, vel Capitulum, an verò Vicarius perpetuus ad hoc ut ſibi, & non alteri debeantur decimæ, primitiæ, & oblationes, quæ de jure communi competunt.

Propoſitum dubium in duobus caſibus ad praxim deduci poteſt. Primus eſt in unionibus factis, vel faciendis authoritate Apoſtolica. Secundus in unionibus ab Epiſcopo factis, & effectum ſortitis ante publicationem Concilii Tridentini. Ex eo enim tempore ſublata eſt facultas, quam ex hac decretali habebant diœceſani uniendi Parochiales Eccleſias præbendis Canonicalibus, ut dictum eſt ſupra *num. 11.*

34 Rurſus ad praxim poteſt deduci hæc controverſia in unione acceſſoria tantū, cum ſcilicet Parochialis perpetuo annectitur, & ſubjicitur præbendæ juxta textum hic, & in c. *Extirpanda*, §. *Qui verò, ſupra, eod.* & in c. *Super eo, de præb. lib. 6.* non autem in unione extinctiva, ſeu translativa cum ſcilicet ex duabus Eccleſiis una fit Eccleſia, & jura unius perimūtur, ſeu transferuntur in aliā. Nec in unione æquè principali, ut cum duæ Eccleſiæ ad invicem uniuntur, ita ut unaquæque retineat ſua jura, & privilegia. Quandoquidem in his duabus unionum ſpeciebus unus tantum eſt Rector utriuſque Eccleſiæ, ut in c. *Et temporis*, & ibi gloſ. *in ver. Unire, 16. q. 1.* & in cap. 1. *cum gloſ. 2. infr. Ne ſed. vacan.* & conſequenter non habet competitorem ſuper jure prælationis, & curæ animarum.

35 Quibus præhabitis, conjungendo dicta gloſſarum cum dictis Doctorū *hic*, & præſertim Hoſt. *n. 6.* & Jo. And. *n. 8.* pro ſolutione quæſtionis obſervandum eſt tribus modis augeri poſſe reditus Canonicorum ex proventibus Eccleſiæ Parochialis.

Primus modus eſt per annexionem Parochialis alicui ex præbendis Canonicalibus, ita ut fructuū perceptio ſpectet ad Canonicum certa portione Vicario relicta, ſive in pecunia numerata, ſive in aliis ſpeciebus, ut *hic*, & in c. 1. *infr. eod. lib. 6.* & d. § *Qui verò.* ſive quia ipſe Vicarius cōcedit in menſa Prælati, ſicut fieri teſtatur Henr. Boich. in omnibus Prioratibus habentibus curam animarum annexam totius diœceſis Leonen. unde ipſe eſt oriundus, & hoc primo caſu de jure communi cura animarum, & rei vendicatio fructuum ſpectat ad ipſum Canonicum, maximè in foro contentioſo; ſed exercitium curæ in foro animæ ad Vicariū pertinet, ut in c. *Super eo. de præben. lib. 6.* & ita intelligendi ſunt Hoſt. & Jo. Andr. *ubi ſupra*, dum dixerunt Canonicum eſſe Prælatum, & curā habere, & Vicarium ſuum ſimiliter. ut c. 1. & 2. *ſupra de offic. Ordin.* id eſt Vicarium in foro animæ, & Canonicum in foro judiciali, ita ut de jure communi vendicet decimas, & alia jura, ut probatur in c. *Ex tranſmiſſa, ſuprà de præſcript.* in c. *Ex parte, il primo*, & in c. *In noſtra, infrà, de ſepultur.* & hîc declarat Henric. Boic. *ante med. verſ. Aut perceptio*
36 *fructuum*, vel certè, ut inquiunt Butr. *in fin.* & Cardin. *in 7. q. n. 8.* Canonicus eſt Prælatus, & habet curam quoad habitum, Sacerdos verò quoad exercitium. Idem Jo. de Lign. & poſt eum Gemin. in c. *Super eo, colum. 2. in gloſ. 2.* & Franc. *n. 2. in ead. gl. de præb. lib. 6.* ubi ſic diſtinguunt. Aut loquimur de cura fori contentioſi, & tunc proculdubio illā habet Canonicus, aut in terminis d. c. *Super eo*, & notatur in Extrav. *Execrabilis, in ver. Perpetuos.* Aut loquimur de cura fori pœnitentialis: & tunc in illa concurrit habitus, & actus. Quoad habitum curæ clarum eſt, quia eſt penes Canonicum; quo-
37 ad actum, ſeu exercitium eſt penes Vicarium. Cęterùm Petr. de Anchar. *hic n. 6.* videtur concludere Canonicos, quorum præbendis facta eſt annexio, nec quoad exercitium, nec quoad habitum habere curam fori pœnitentialis. Primò, quia cum poſſint eſſe minores vigintiquinque annorum, ut notatur in c. *Si eo tempore, de reſcr. lib. 6.* per Hoſt & DD. in c. *Poſtulâſtis, infrà de conceſſ. præben.* non apparet quo pacto poſſit in eis cadere titu-
38 lus, & jus curiæ, ſeu illius exercitium. Deinde quia ſi penes ipſos eſſet jus curæ, & Sacerdotes in Parochialibus poſiti cenſerentur illorum Vicarij in curæ exercitio, ſequeretur ut defunctis, vel translatis Canonicis extingueretur jus ipſorum Sacerdotum, qui haberent cauſam, & titulum à Canonicis, & penderent ab eis, ut c. 1. *de offic. Vicar. lib. 6.* Sed hoc eſt falſum, ut notatur in d. cap. *Extirpanda, ſuprà eod.* Ergo hujuſmodi Sacerdotes non ſunt cenſendi Vicarij Canonicorum propriè, cum ſint perpetui, nec ad libitum Canonicorum poſſint removeri, ut in d. c. *Extirpanda*, §. *Qui verò*, nec ab eis dependentiam habeant ullo modo, ſed authoritate juris habeāt curæ exercitium de per ſe, quam principalis Canonicus impedire non poſſet, nec ſe de ſeipſa intromittere, ſicut nec Epiſcopus invito Rectore Eccleſiæ Parochialis poſſet ibi curam animarum aſſumere. Demum ob dictam curam Vicarius eſt ille, qui adſtringitur ad pœnas, c. *De multa*, & Extrav. *Execrabilis, dè præben.* recipiendo aliud beneficium ſimilem curam habens, ut patet in prædicta Extrav. *in fine*, & in Clem. 1. *de offic. Vicar.* Fatetur tamen Anchar. Canonicum agere poſſe de juribus ſpectantibus ad Eccleſiam annexam, & pro eis conveniri, quia emolumentum temporalium principaliter ſpectat ad eum.

Sed certè quidquid ipſe dicat, non videtur recedendum à communi opinione, quia Sacerdos Eccleſiæ annexæ appellatur Vicarius, ut eſt caſus in d. c. *Extirpanda*, §. *Qui verò, ſuprà de præb.* & conſequenter habitus curæ videtur eſſe penes Cano-
39 nicum. Neque obſtat quod Canonicus poſſit eſſe major ſeptennio, vel annorum quatuordecim, licet ſit minor vigintiquinque. Quoniam jura, quæ præſcribunt ætatem vigintiquinque annorum, loquuntur in Parochiali, ut in c. *Licet Canon. de elect. lib. 6.* ſecundum Cardin. vel certè ut dicit Jo. de Imola, jura prædicta vendicant ſibi locum in his, qui habere debent curam quoad exercitium, non autem quoad habitum in quandam conſequentiam propter annexionem factam prębendæ: tunc enim jus videtur quodammodo diſpenſare, ut habeant hujuſmodi curam in habitu, ex quo permittit eum habere præbendam, cui annexa eſt Eccleſia curata, arg. c. *Præterea*, & c. *Ex literis, ſuprà de offic. deleg.* & l. 2. *ff. de juriſd. omn. Iu-*
40 *dic.* Item non obſtat ſecundum motivum Anchar. quòd deberet extingui poteſtas Vicarij extinctâ poteſtate principalis Prælati; ſiquidem hoc procedit in Vicario temporali, & voluntario: ſecus in perpetuo & neceſſario, qui authoritate Canonis, non autem ipſius Prælati conſtituitur, prout contingit hoc caſu, ut patet *in d. §. Qui verò.* Tandem non obſtat ultimum motivum quòd Vicarius adſtringatur ad pœnas, c. *De multa*, & Extrav. *Execrabilis.* Quia hoc non provenit ex eo, quòd ſit Prælatus, & habeat jus curæ, ſed propter curæ exercitium; Canonicus verò his pœnis non adſtringitur, quia cum habeat curam annexam præbendæ, conſideramus ipſam præbendam tanquam principale, ut notatur in c. *Super eo, in gl. in ver. Non obviet, infr. eod. lib. 6.* Curam verò tanquam acceſſorium, ad hoc c. *Si confirmationem, de elect. lib. 6.* ſecundum Cardin. *hic n. 8.* & ita opinionem Petri de Ancharano refellit Jo. de Imola *num. 4. verſ. Sed certè*, cum quo tranſit Jo. de Anan. *eod. n. verſ. Io. de Imola.* Et hanc ſententiam probavit S. Congregatio Concilij, ut mox patebit.

41 Secundus modus augendi reditus Canonicorum eſt per annexionem Parochialis Eccleſiæ ipſi Capitulo, ſeu menſæ Capitulari; intellige per Papam, vel de illius mandato, propter Clem. *Si una, de reb. Eccleſ. non alienan.* ita ut ad Capitulum ſpectet perceptio fructuum Eccleſiæ, ut in proprios uſus convertat, ut in c. *Conſultationibus, infrà de donat.* certâ portione ſimiliter relictâ Vicario perpetuo: & tunc jure pertinet ad Collegium ſimul, non autem ad ſingulos, §. *Qui manumittitur*, 12. q. 2. l. *Sed ſi hac lege*, §. *Qui manumittitur, ff. de in jus vocan.* & l. *Sicut municipium*, §. 1. *ff. Quod cujuſque univerſ. nom.* & firmant *hic* Hoſt. *num: 6.* Jo. Andr. *num: 8.* Butr. & Cardin. ambo *num: 7.* Sed hoc intellige quoad temporalia, ita ut ad ipſum Collegium ſpectet vendicatio rerum Eccleſiæ, & quoad habitum tantum, non autem quoad exercitium in foro animæ, quod ſpectat ad Vicarium perpetuum privativè ad Capitulum, ut concluſum eſt in caſu præcedenti.

Hinc cùm fel. record. Pius V. in Baſilica Principis Apoſtolorum de Urbe erexiſſet perpetuam Vicariam pro cura animarum Parochianorum prædictæ Eccleſiæ exercenda, prout in Motu proprio ſub Dat. Romæ ad S. Petrum nonis Novembris ſui Pontificatûs anno 6. & modernus Vicarius perpetuus prætenderet curam animarum prædictæ Baſilicæ ad ipſum ſpectare, privativè ad Capitulum: ob eam cauſam orta ſuper hoc lite, quæſitum eſt à S. Congreg. Concilij, an litteræ Motûs puoprij Pij V. Inſtitutionis Vicariæ transferant omnē curam in Vicarium perpetuum privativè ad Capitulum, S. Congregatio Cardinalium Concilij Trid. Interpretum auditis utriuſque partis procuratoribus, & advocatis, reque diligenter examinatá, cenſuit ex litteris ſan. mem. Pij V. ſolum curæ exercitium fuiſſe translatum in Vicarium perpetuum privativè ad Capitulum; curam verò habitu penes Capitulum remanſiſſe. Cæterùm quæ ad habitum, & quæ ad exercitium pertineant, maturius, ubi partes petierint, eſſe deliberandum.

42 Tertius denique modus augendi reditus Canonicorum eſt per aſſignationem, ſeu impoſitionem penſionis ſuper fructibus Parochialis, vel ad favorem ipſius Capituli, vel particularis Canonici, itaut Collegium, vel Canonicus præbendarius certam portionem percipiat, reliquis fructibus cadentibus in uſus Vicarij. & hoc tertio caſu cura animarum, & vendigatio fructuum pertinebit ad Sacerdotem, ipſeque erit Prælatus & Rector Eccleſiæ, ut c. *Avaritiæ*, & c. *De monachis, ſuprà eod.* & ita intelligitur finis hujus gloſ. 3. ibi, *ſed verius*, dum approbat primam opinionem.

Non obſtat c. *Extirpandæ, §. Qui verò, ſuprà eod.* ubi non licet penſionem ex fructibus Parochialis conferre non beneficiato: Quoniam ibi fraus tantum excluditur per illa verba, (Illud autem penitus interdicimus, ne quis in fraudem Eccleſiæ curatæ penſionem quaſi pro beneficio conferre præſumat) hic verò aſſignatur penſio bonâ fide, & ex cauſa rationabili ſecundum Hoſt. vel ibi ſine annexione, hic autem per annexionem, quæ fit præbendæ ſecundum Cardin. vel denique ibi cenſetur excepta cauſa evidentis neceſſitatis, vel utilitatis, ut hic. Hodie non puto augeri poſſe reditus præbendarum ab Ordinario per impoſitionem penſionis, ſeu diſmembrationem fructuum Eccleſiæ Parochialis; quia in hac materia jam proviſum eſt à Concilio Trid. qua forma ſit procedendum, ut dictum eſt *ſuprà n.* 11. præſertim poſt regulam S. D. N. Urbani VIII. revocatoriam reſervationum penſionum perpetuarum ſuper beneficijs Eccleſiaſticis etiam ad favorem Collegiorum, Capitulorum, & beneficiorum, quæ nondum ſortitæ ſunt effectum; nec non indultorum imponendi penſiones etiam temporales. Quæ habetur *in Bullar. tom. 4. pag.* 379. Prædictam diſtinctionem probavit Guil. de Monte Laud in Clem. 1. *in gloſ. magna. verſ. Hic quæro, de offic. Vicar.* & in Clem. 1. *in ver. Iura Epiſcopalia, de cenſib.* & in Extravag. *Execrabilis, in fin. ſuper ver. Parochias, de præben.* & idem Guil. & Zenzelin. in Clem. 1. *ſuper ver. aſſignare neglexerint, de jurepatr.* Gemin poſt Jo. de Lignano in c. *Super eo, colum. 2. in 2. gloſ.* & ibi etiam Franc. *colum. 1 in eadem gloſ. infrà eodem lib. 6.* & ſequuntur *hic* Henric. Boich. *nu.* 1. & Abbas *num.* 10. & eſt ex mente Hoſt. Jo. Andr. & reliquorum ferè omnium.

DE PRÆBENDIS.

Cap. Super inordinata.

SVMMARIVM.

1 *Pueri, & aliàs beneficiati non ſunt idonei ad beneficia conſequenda.*
2 *Poteſtas, & voluntas requiritur ad quemlibet actum expediendum.*
3 *Beneficium ſimplex obtinenti an, & quando Epiſcopus poſſit conferre ſecundam ex juris communis diſpoſitione, & nn. ſeqq.*
Et quid ex Concilio Tridentino, n. 7.
4 *Reſponſio, ut ſit latior, quàm interrogatio, non eſt inconveniens.*
5 *Beneficia ſimplicia de jure communi requirunt perſonalem reſidentiam.*
6 *Beneficium obtinens, quod perſonalem reſidentiam non requirit, de jure communi non eſt inhabilis ad aliud obtinendum.*
7 *Et quid poſt Concilium Tridentinum.*
8 *Beneficia duo perſonalem reſidentiam requirentia quantumcunque modici ſint valoris, hodie ſunt incompatibilia*
9 *Collatio ſecundi beneficij incompatibilis valida eſt, ſed adeptâ pacificâ poſſeſſione ſecundi vacat primum.*
10 *Aetas quæ requiratur de jure communi ad obtinenda beneficia ſimplicia. & Canonias in Cathedrali Eccleſia, & nn. ſeqq.*
11 *Pueri qui dicantur.*
12 *Canonicos Cathedralis jura præſumunt eſſe peritos & conſilio maturos.*
13 *Aetas quatuordecim ſaltem annorum hodie requiritur ad beneficium obtinendum.*
14 *Et collatio ante facta ab Epiſcopo eſt ipſo jure nulla & proviſus non facit fructus ſuos.*
15 *Sufficit tamen annum decimumquartum eſſe inchoatum.*
16 *Puer præſentari poteſt ad beneficium juriſpatronatus in duodecimo ætatis anno. ſi ita in illius fundatione ſit cautum.*
17 *Canonicatus, & Portiones Cathedralis Eccleſiæ hodie annexum habent Ordinem Presbyteratus, Diaconatus, vel Subdiaconatus.*
18 *Aetas quæ requiratur ad ſingula beneficia tam ſecularia, quàm regularia obtinenda, remiſſive.*
19 *Ordines minores in qua ætate ab Epiſcopo conferri poſſint, aut debeant, & nn. ſeqq. uſq. in finem.*
20 *Tonſura requirit ætatem ſeptem annorum completam & nn. ſeqq.*
21 *Aetatem nullam præfinivit Concilium Tridentinum ad primam Tonſuram, & minores Ordines, & n. 41.*
22 *Aetatis decem & octo annorum latoribus præfinitæ in cap.* Nemo. *78. diſt. nulla eſt habenda ratio, & cur.*
23 *Decreta Conciliorum, Decretales, & leges civiles à Gratiano volumini ſuo inſerta non aliam habent authoritatem, quàm leges ipſæ, Decreta, & Decretales.*
Leges civiles ita demum dicuntur Canonizatæ, ſi à Papa Canonibus inſerantur. ibidem.
24 *Aetas minorum Ordinum ex decreto Zoſimi Papæ.*
25 *Item ex decreto Siricij.*
26 *Item ex Concilio Toletano.*
27 *Item ex opinionibus gloſſarum, & Doctorum.*
Item ex conſuetudine generali. n. 32.
Item ex Pontificali Romano, n. 34. verſ. Alterũ eſt.
28 *Intellectus c.* De ijs, *28. diſt. & nn. ſeqq.*
29 *Dictio* A, *ex ſui natura eſt excluſiva, præſertim conjuncta tempori.*
30 *Infantiæ proximus quis dicatur.*
31 *Dictio,* mox, *quid importet.*
32 *Conſuetudo univerſalis Eccleſiæ quamvis ſit contraria juri ſcripto pro lege ſervanda eſt.*
33 *Conſuetudo interpretativa faciliùs, & minori tempore inducitur, quàm novi juris induſtria.*
34 *Ordinatus in Acolythum ante pubertatem non poteſt ſuſpendi ab executione.*
35 *Ordines minores an de neceſſitate Sacramenti, vel de neceſſitate præcepti, an verò de honeſtate tantùm requirant uſum rationis.*
36 *Pueri, & uſu rationis carentes poſſunt ſuſcipere Sacramenta omnia, in quibus non requiritur actus ſuſcipientis.*

Ordi-

37 *Ordines ſacri uſum rationis requirunt ex neceſſitate præcepti, non autem Sacramenti.*
38 *Et quid in conſecratione Epiſcopali.*
39 *Ordinatus infra annos diſcretionis nõ reordinatur.*
40 *Sacramentum quodlibet non iterabile non requirit aliquam diſpoſitionem ex parte ſuſcipientis, ſed tantùm ut obex contrariæ voluntatis non obſiſtat.*
41 *Ordinantes ad primam tonſuram, vel minores, aut ſacros ordines ante ætatem legitimam quas pœnas incurrant ex Bulla Sixti V.*
42 *Aetas diſcretionis quæ dicatur.*
43 *Aetas ſeptennij ſufficit ad ſponſalia contrahenda.*
44 *Ordines minores unâ die hodie conferri non debent niſi ex cauſa.*

1 SUPER INORDINATA. Pueri, & aliàs beneficiati non ſunt idonei ad beneficia conſequenda. Hoc dicit: Dividitur in tres partes. In prima ponitur deciſa conſultatio. In ſecunda rationis ratio ibi, *Cùm autem.* In tertia, reſponſio, ibi, *Conſultationi.* Secundum Hoſtienſem, & Jo. Andr ſit conſultatio. Reſpondetur in genere. Exemplificatur in ſpecie.

2 Nota primò ibi, *poſſunt, & volunt,* ad quemlibet actum expediendum duo eſſe copulativè neceſſaria: poteſtatem ſcilicet & voluntatem, ut hic per Butr. *in 1. not.* Ad idem text. in c. *Cum ſuper, de offic. deleg.* & in l *Cum ſe,* & ibi Bald. *n. 1. C. de donat. ante nupt.*

3 Secundò nota, obtinentem ſimplex beneficium non eſſe habilem ad aliud beneficium obtinendum primo retento. Concordat textus in c. *Is cui, infrà eod. lib. 6.* ubi patet habentem poteſtatem Apoſtolicam conferendi beneficium perſonæ idoneæ non poſſe aliud conferre obtinenti beneficium ſimplex, ſi illud ſit ſufficiens. Et hoc tenet gloſſa ſecunda hic, & in c. *Dudum, il ſecundo, in ver: Intitulatam, in fin. ſuprà de elect.* ubi concludit obtinentem ſimplex beneficium, quod ſit ſufficiens, non poſſe obtinere ſecundum niſi diſpenſativè. Et quamvis Innocent. *in ver: Reputandi,* reſtringat hanc decretalem ad Prælaturam; tamen Hoſtienſ. *num: 1. in ver. Eccleſijs.* dicit hic non agi de Prælationibus, ſed de beneficijs non curatis, & Eccleſiarum præbendis, & de hoc eſſe caſum expreſſum hic, & fuſius idem proſequitur *infrà n. 6. verſ. Sed puto quòd alia ſit mens.*

4 Neque obſtat quòd integra, cujus pars eſt hæc decretalis, quamvè ex regiſtro deſumptam referunt hic ad litteram Hoſt. & Jo. Andr. loquatur de obtinentibus Dignitates, & beneficia lucrata: nam nihilominus deciſio ſumenda eſt ex parte inſerta in hac compilatione, quæ generaliter & indiſtinctè loquitur de beneficiatis, ſecundum ea, quæ adnotavi in c. 1. *n. 14.* & *n. 20. verſ: Ad hanc difficultatem, ſuprà de Pactis.* Præterquam quod, ut conſiderat Hoſt: ubi ſuprà, non eſt abſurdum, ut Papa latiùs reſpondeat, quàm quæſitum fuerit: hoc enim ſæpè accidit, ut legitur & notatur in c. *unico, 1. reſpon. ſuprà de Sacra Vnctione.* Nec conſulens de hoc poteſt conqueri; imò debet gratias agere ſi conſultationi ſuæ ſatisfiat, ipſeque ulterius inſtruatur, prout hic ſit, ut latius per eum.

5 Pondera tamen rationem in littera expreſſam, cur obtinens beneficium ſimplex non ſit idoneus ad beneficium in alia Eccleſia obtinendum, quia ſcilicet in eadem ſervire non poteſt. Et ex hac ratione collige duas concluſiones.

Prima concluſio eſt, de jure communi beneficia quantumcunque ſimplicia, & Eccleſiarum præbendas perſonalem reſidentiam requirere. Et ad hoc quotidie hic textus à Doctoribus allegatur: Nam dum decidit beneficiatum propterea eſſe inhabilem ad obtinendum aliud beneficium, quia eidem ſervire non poteſt, neceſſariò ſupponit utrumque requirere perſonale ſervitium: Nulli enim dubium eſſet quin beneficiatus eſſet idoneus ad inſerviendum alteri Eccleſiæ per ſubſtitutum, ut *hic* per Abb. *nu.* 5. Idcirco igitur ut dicatur non idoneus, qui non poteſt utrique per ſeipſum inſervire, cùm non ſit poſſibile, ut ſimul corporaliter adſit, & miniſtret in duabus Eccleſijs, c. *Acutius,* & c. *Presbyteros 16. q. 1. l. Sicut certo, §. Si duobus vehiculum, ff. commod.* & notatur per Innoc in c. *Bonæ, il primo, de Poſtulat. Prælat.* & per Hoſtienſ. *hic num. 6. verſ: Sed puto quòd alia ſit mens.*

6 Secunda concluſio eſt. Si beneficium ex fundatione, vel aliàs perſonalem reſidentiam non requirat, prout hodie non requirunt beneficia ſimplicia ex generali conſuetudine, ut dixi in c. *Licet, num...., ſuprà eodem,* ſic beneficiatus de jure communi eſt inhabilis ad aliud beneficium obtinendum, prout hic concludit Hoſt: *nu. 8. in ver. In eadem.* Ergo, inquit, à contrario ſi quis haberet beneficium, quod non requireret reſidentiam, idoneus reputaretur, ut notatur in c. *fin. de Cler. non reſid.* & ſequuntur Joan. Andr. *n. 3. in ver. Non poſſunt.* Anchar. *in 1. notab. in fine,* & Abb. *num: 3.* In hujuſmodi enim beneficijs ceſſat ratio perſonalis ſervitij hic conſiderata.

7 Verùm hodie hæc aliter ſe habent propter jus noviſſimum Concilij Tridentini *in c. 17. ſeſſ: 24.* quo ſtatutum eſt, ut in poſterum unum tantùm beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur. Quod quidem ſi ad vitam ejus, cui confertur, honeſtè ſuſtentandam non ſufficiat, liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo utrumque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri. Quo decreto in multis ſublatæ ſunt veterum Doctorum opiniones in materia incompatibilitatis beneficiorum ſimplicium.

Primò enim dum decernit unum tantùm beneficium eſſe ſingulis conferendum, ſuſtulit opinionem illorum, qui aſſeruerunt, Clericum poſſe duas præbendas, ſeu duo beneficia ſimplicia obtinere, ſaltem ex diſpenſatione Epiſcopi. Quod tenuit gloſ. in d. c. *Dudum, il ſecundo, in ver. Intitulatam, poſt med. verſ. Quid dicemus de alijs Clericis, ſuprà de elect.* Hodie enim hoc amplius non licet, cùm Epiſcopi nequeant contra hoc decretum generalis Concilij diſpenſare, ut ſcripſi latiſſimè in c. *fin. ſuprà de fil. Presbyt.*

Deinde dum ſtatuit, obtinenti unum beneficium inſufficiens poſſe nihilominus aliud ſufficiens conferri, correxit opinionem Hoſt. *hic n. 8.* ubi poſt multa concludit ſic: (Conſideratis igitur verbis, & intentione hujus Capituli, expone quod hic dicitur, & beneficiati, id eſt, quocunque titulo alligati etiam viginti ſolidorum, ut patet in c. *Conquerente, ſuprà de Cler. non reſident.* Imo, & quantumcunque ſimpliciter beneficiati ſint, repelli poſſunt. Cùm enim hic dicat ſimpliciter, & indiſtinctè beneficiati; ſimpliciter, & indiſtinctè hoc intelligi oportet.) Ita Hoſt. cujus opinio, ut vides, corrigitur à Concilio, quia inſufficienter

be-

beneficiatus non repellitur à ſecundo: licet revera Hoſtienſis videatur loqui de beneficijs perſonalem reſidentiam requirentibus, ut dictum eſt ſuprà n. 6. quæ etiam ex Concilio ſunt incompatibilia, quantumcunque modici ſint valoris, ut paulò inferiùs dicetur.

8 Tertiò, dum decidit obtinenti inſufficiens, poſſe conferri ſecundum, dummodo utrumq; perſonalem reſidentiam non requirat, à contrario ſenſu correxit opinionem DD. de quibus ſuprà eod. n. 6. qui reſtrinxerunt hanc decretalem ad beneficia perſonalem reſidentiam requirentia, exiſtimantes obtinentem ſimplex beneficium, cui non ſit annexum perſonale ſervitium, non eſſe habilẽ ad aliud obtinendum, licèt primum ſit ſufficiens. Secus enim eſt poſt Concilium, ut mox dicetur.

Quartò, in iiſdem verbis, Dummodo utrumque, abrogavit antiquos Canones, qui permittebant ut Epiſcopi poſſent uni conferre duas Parochiales, vel aliàs incompatibilia beneficia, quorum reditus ita erant tenues, ut proprium Sacerdotem non poſſent convenienter alere, ut in c. Vnio, in fin. 10. q. 3, & in c. Eam te, ſuprà de ætat. & qualit. & notat gloſ. præalleg. in d. c. Dudum, il ſecondo, in ver: Intitulatam, verſ: Item propter paupertatem Eccleſiarum: hodie enim hoc corrigitur, quia ex Conc. obtinenti beneficium quantumcunq; inſufficiens, nõ poteſt Ordinarius conferre ſecundum, ſi utrumque requirat perſonalem reſidentiam.

9 Hoc tamen non ita intelligi debet, ut collatio ſecundi incompatibilis ſit nulla: imò enim valida eſt, ſed adepta illius pacifica poſſeſſione vacat primum; ac ſi beneficiatus utrumque retinere perrexerit, utroque ipſo jure privatus exiſtit per decretalem De multa, ſuprà eod. innovatam, & ad omnia incompatibilia ampliatam à Concilio Tridentino in c. 4. ſeſſ. 7. Et ita aliàs declaravit S. Congregatio ejuſdem Concilij interpres, licèt diſſentiente Cardinale Alciato, cujus fundamenta retuli in c. Quia nonnulli, ſuprà in tit. proximo.

10 Tertiò nota, ad beneficium Eccleſiaſticum obtinendum quem non eſſe idoneum ante decimumquartum annum: hìc enim pueri dicuntur
11 non idonei ad beneficium. Puer autem propriè quis dicitur à ſeptennio uſque ad annum decimumquartum, c. Pueri, 22. q. 5. c. Indecorum, & c. Ex ratione, ſuprà de ætat. & qualit. gloſ. 1. hìc. Butr. nu. 5 Dixi in c. Cum ſis, de converſ. conjug. ubi hominum ætates diſtinxi poſt gloſ. in proœmio Sixti, in ver. Perfectus, & Turrec. in c. In ſingulis, 77. diſt. Et quamvis gloſſa prima præalleg. verſ. Quia ergo, primò videatur intelligere hoc capitulum de pueris ante ſeptennium, quia tunc ſervire non poſſunt, quia nec diſcretionem habent; unde non reputantur idonei. Secus verò poſt ſeptem annos, quoniam ſunt doli capaces, c. Pueris, infrà de delict. pueror. & hoc per c. De his, 28. diſt. c. In ſingulis, & c. Quicumque, 77. diſt. tamen poſtea ab hac opinione videtur recedere, dum dicit ſtandum eſſe huic Capitulo tanquam poſteriori. Atque ita gloſ. videtur reſidere in prima opinione, videlicet ut pueri ante decimumquartum annum non ſint habiles ad beneficium obtinendum, cùm ſint impotentes ad ſerviendum propter defectum ætatis, prout eam intelligit Cardin. hìc n. 7. & Abb. n. 6.

Sed oppoſitum tenet gloſſa Jo. Andr. in c. Si eo tempore, in ver. Aetatem, de reſcr. lib: 6. ubi concludit pueros ſeptennes, & majores ſeptennio eſſe idoneos ad Canonias, & præbendas Cathedralis Eccleſiæ, & beneficia non curata, quia cum in tali ætate poſſint ordinari, ergo & in beneficio intitulari, arg. c. Cum ſecundum, ſuprà eod. & ſequuntur Butr. nu. 5. & Cardin. nu. 10. verſ. Secundo caſu, dicens opinionem Jo. Andr. melius de jure probari. Et idem Butr. in d. c. Si eo tempore, nu. 15. ubi dicit opinionem Bernardi, quòd minor quatuordecim, major ſeptennio ſit idoneus ad ſimplicia, eſſe communiorem & veram. Et pro ea videtur text. in c. Ex eo, de elect. lib: 6. ubi impubes fuit proviſus de Canonicatu, & interim ejus vox ſuſpenditur. Et quamvis Archid. ibi dicat puerum illum fuiſſe promotum diſpenſativè; tamen ſecundum Cardin. hoc eſt divinare. Et hanc opinionem Jo. Andr. ſervavit curia uſque ad tempora D. Joannis Papæ, ut hìc teſtatur Collectar. nu. 1. Abbas verò hìc n. 12. diſtinguit inter beneficia ſimplicia ſonantia in nomen Rectoriæ, & beneficia in Eccleſia: ut primo caſu pueri non dicantur idonei ad beneficium, quia indecorum eſt ut regant Eccleſiam qui non noverint gubernare ſeipſos, ut dicitur in d. c. Indecorum. In ſecundo autem caſu ſufficit ætas ſeptem annorum, niſi beneficium requirat maturitatem conſilij, ut Canonicatus Eccleſiæ Cathedralis, quia tunc requiritur ætas quatuordecim annorum ſecundum Hoſt. hìc n. 9. verſ. Aliud ſæculare ſimplex. & Anchar. n. 5. verſ. Et iſtorum aliud, & Archid. in d. c. Si eo tempore, de reſcr. in 6. Quorum opinionem ſervat Curia, ut teſtantur de ſuo tempore Cardin. & Abb. locis
12 citatis. Quod etiam credit veriorem Collectar. niſi fiat violentia litteræ hujus decretalis. Jura enim præſumunt Canonicos Eccleſiæ Cathedralis eſſe peritos, & conſilio maturos, c. Statutum, de reſcr. lib: 6. Quibus ego etiam accedo: nam contraria opinio fundatur in d. c. Ex eo, de elect. lib: 6. & tamen ille textus eam non probat, quia ibi non agebatur an Canonicus impubes eſſet legitimè promotus necne; ſed tantum erat controverſia an haberet vocem in electione, & ita ſupponebatur eum fuiſſe ritè promotum, & ſic diſpenſativè: neque hoc eſt divinare, ut idem met Cardin. in ſimili caſu declarat in c. Dilectus, n. 5. verſ: Et vult hæc ſolutio, & ibi dixi n. 16. verſ. Neque dicas hunc intelle-
13 ctum eſſe divinativum. ſuprà de reſcr. Hodie tamen hujuſmodi altercationes, & diſtinctiones ſuſtulit Concilium Tridentinum. Nam in c. 6. ſeſſ. 23. ſtatuit, ut nullus prima tonſurâ initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus conſtitutus ante decimumquartum annum beneficium poſſit obtinere. Itaque correcta eſt opinio Jo. Andr. & ſequacium exiſtimantium, beneficium non curatum poſſe conferri puero ſeptenni, & majori ſeptennio. Item ſublata eſt diſtinctio Abbatis volentis beneficium in Eccleſia poſſe conferri ante annum decimumquartum, dummodo non requirat
14 maturitatem conſilij: hodie enim nullum beneficium Eccleſiaſticum poteſt conferri ab Epiſcopo minori annorum quatuordecim; alioquin collatio nulla eſt, ut probat verbum, poßit, quod præcedente illâ negatione, nullus, tollit potentiam, & inficit actum ipſo jure ſecundum gloſ. ordinar. in cap. 1. de regul. jur. lib. 6. Unde cum dubitatum fuerit an dict. cap. 6. ſeſſ. 23. diſponens neminem ante decimumquartum annum beneficium obtinere poſſe, comprehendat eum, qui anno duodecimo ætatis beneficium ob-

tinuit, & nunc effectus eſt ætatis annorum quatuordecim, adeò ut nunc non ſit legitimus poſſeſſor, & fructus ſuos non fecerit: S. Congregatio innixa doctrinæ Jaſonis in l. Gallus n. 17. cum ſeq. de liber. & poſthum. ubi quod actus redditur nullus ipſo jure, cum quid prohibetur cum verbo, non poßit; cenſuit collationem ante decimumquartum annum fuiſſe nullam, & proviſum fructus ſuos non facere.

15 Verumtamen conſulta, An idem c. 6. ſeſſ. 23. requirens ætatem annorum quatuordecim ad obtinendum Eccleſiaſticum beneficium procedat in eo, qui ingreſſus eſt annum decimumquartum, ſed non complevit: reſpondit ſufficere annũ
16 decimumquartum eſſe inchoatum. Item decretum illud non ſuſtulit legem fundationis, cui nuſquam legitur Concilium derogaſſe, niſi in c. ult. ſeſſ. 25. de Regular. quoad decreta omnia illius ſeſſionis, & in c. 6. ſeſſ. 25. de reform. Ideoque cum aliàs Rota declarari petierit an decretũ ejuſdẽ c. 6. ſeſſ. 23. in quo diſponitur ut nullus prima tõſura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus cõſtitutus ante decimumquartum annum beneficium poſſit obtinere, habeat locum in fundatione juriſpatronatus, in qua teſtator ordinavit, ut præſentandus ad dictum beneficium ſit conſtitutus in duodecimo ſuæ ætatis anno: reſponſum eſt non habere locum. Et ſecundum hanc ſententiã poſtea reſolvit Rota apud Farinacc.
17 deciſ. 194. n. 1. par. 2. recent. Quo verò ad Canonias, & præbendas Cathedralium Eccleſiarũ hodie non ſolum abrogata eſt opinio Jo. Adr. & aliorum de quibus ſupra n. 11. verſ. Sed oppoſitum, qui voluerunt quemlibet puerum ſeptennem, & majorem ſeptennio eſſe idoneum ad illas obtinendas, ſed etiam opinio Hoſtienſis, Archidiaconi, Collectarii, & Abbatis requirentium ætatẽ quatuordecim annorum, quia ex Concilio Trid. in c. 12. verſ. In omnibus verò Eccleſiis, ſeſſ. 24. omnes Canonicatus, & portiones in Cathedralibus Eccleſiis annexum habent Ordinem Presbyteratus, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Unde recipiendi non ſunt niſi exiſtentes in tali ætate, ut infra annum Ordinibus requiſitis initiari valeant, ut ibi ſtatuitur in verſ. Neminem, & in c. 4. ſeſſ. 22. Atq; ita hodie factus eſt locus limitationi, quam poſuit Jo. Adr. in d. c. Si eo tempore, in glo. in ver. Aetatem in fine, de reſcript. lib. 6. ubi declaravit opinionem ſuam eſſe intelligendam; dummodo non eſſent talia beneficia quæ ſacrum Ordinem ex privilegio, conſuetudine, vel ſtatuto, vel alio modo requirerent. Ad hoc c. Ei cui, de præben. eod. lib. Sed quid juris ſit ante factum Ordinum diſtributionem, dixi in c. Cum in cunctis in 4. quæſt.
18 n... inf. de elect. Quæ autem ætas generaliter requiratur ad ſingula beneficia Eccleſiaſtica obtinenda latè examinat hìc Hoſt. num. 9. & poſt eum Jo. Andr. num. 4. Abb. num. 7. & reliqui. Sed quia multa hodie correcta ſunt ex decretis Concilii Trid. ideò tu dic, ut ſcripſi pleniſſimè in d. c. Cum in cunctis.

19 Gloſſa ſecunda attingit quæ ætas requiratur ad Ordines minores. Sed quia admodum ſuccinctè loquitur, & ſine ulla examinatione materiæ, & res non eſt uſque adeò clara, non erit abs re hunc articulum plenius examinare. Revoco igitur in dubium,

In qua ætate minores Ordines ab Epiſcopo cõferri poſſint, aut debeant.

Non levis eſt difficultas veram, & conſiſtentẽ habere, ac reſolutam concluſionem in jure quæ ſit cuique minorum Ordinum conſtituta ætas; adeò generaliter proceſſere ii, qui hac de re ſcripſerũt.
20 Et quidem quoad primam tonſuram conveniunt omnes infantiam expletam, quæ ſeptennio concluditur, l. Si infanti, & l. Potuit, C. De jure deliber. à ſacris Canonibus conſtitutam eſſe. c. Nullus, & ibi gl. in ver. Infanti de tempor. ordinat lib. 6. c. In ſingulis, & c. Quicumque, 77. diſt. gl. 2. hìc, Præpoſ. in cap. De iis. 28. diſt. Rebuff. in Praxi benefic.
21 tit. de Cler. male promot. in gl. 2. n. 1. Et quamvis S. Congregatio Concilii olim dixerit nullam eſſe à Tridentino Concilio præſtitutam ætatem tonſuræ, & quatuor minoribus Ordinibus, ſed eam attendendã quæ à ſacris Canonibus præſcribitur: Alias tamen denegante Epiſcopo Toletano primam tonſuram conferre cuidã, qui attingebat ſeptimum annum, ſed nondum compleverat, cum ordinandus S. Congregationem adiviſſet; reſponſum eſt in prima tonſura requiri ætatem ſeptem annorum completam, cap. In ſingulis, 77. diſt. Angel. in ver. Aetas. At vero in reliquis minoribus Ordinibus adeò confuſa, & incerta, quinimò, & repugnans videtur mens Canonum, ut vix aliquid certi haberi poſſit.

22 Primum enim textus in c. Nemo, 78. diſt. Lectoribus voluit ætatem non eſſe minorem decem, & octo annis. Verum illius Capituli nulla eſt habenda ratio; tum quia Palea eſt non habens legis auctoritatem. Tum quia deſumpta eſt ab imperatore in Authen. de Sanctiſſ. Epiſc. §. Presbyte-
23 rum, cujus quidem de his ſtatuendi nulla eſt authoritas, ut habetur 10. diſt. per totam, & in cap. Eccleſia Sancta Maria, & ibi dixi numer. 17. poſt Abb. numer. 10. ſup. de Conſt. Decreta enim Conciliorum, Decretales, & leges civiles à Gratiano volumini ſuo inſertæ non aliam habent auctoritatem, quam leges ipſæ, Decreta, vel Decretales, ut notant Jo. Andr. & alii, poſt eum in c. de reſcript. & in addit. ad Specul. in tit de appellat. §. In quibus, verſ. Sed pone. Ac proinde ſi interſerat in volumine decreti leges correctas, vel contrarias, non cenſentur approbatæ, nec canonizatæ, ut notat gl. in c. Novit. de Iudic. in cap. 1. de reb. Eccl. non alienan. lib. 6. & in c. In primis, 2. q. 1. Sed illæ tantum leges cenſentur canonizatæ, quæ à Papa Canonibus inſeruntur, ut in d. c. In primis. Ita Præpoſ. in proœmio Decreti n. 2. poſt Archid. in c. Quicumq; 11. q. 1.

24 Zoſimus verò relatus in c. In ſingulis, 77. diſt. ſecundum vulgatam lectionem primis tribus Ordinibus minoribus aſſignavit ætatem annorum duodecim. Acolythatui verò quatuordecim, ut ibi communis habet interpretatio. Verba enim illius decreti ſic ſe habent: (Si ab infantia Eccleſiaſticis miniſteriis nomen dederit, ut inter Lectores, & Exorciſtas quinquennio teneatur. Exinde Acolythus, vel Subdiaconus quatuordecim annis fiat. Hunc tamen locum alii depravatum eſſe volunt, eumque aliter referunt, videlicet: Si ab infantia Eccleſiaſticis miniſteriis nomen dederit inter Lectores uſque ad vigeſimũ ætatis annũ cõtinuata obſervatione perduret. Si major jã, & grãdævus acceſſerit, ita tamẽ ut poſt baptiſmũ ſtatim ſe divinę militię deſideret mãcipari, ſive inter Lectores, ſive inter Exorciſtas quinquẽnio teneatur;

neatur; Exinde Acolythus, vel Subdiaconus quatuor annis.) Hæc ibi. Et in uno etiam pervetuſto Gratiani Codice, & apud Raban. *de Inſtit. Cleric. lib. 1. cap. 13.* legitur quatuor annis, non autem quatuordecim. Et eodem modo refertur *tom. 1. Concil. par. 1. pag. 711. col. 2.* licet propter gloſſas nihil immutatum, additūve fuerit, ut eſt adnotatum in calce d. c. *In ſingulis.* Unde ex hac lectuarum varietate apparet tanta perplexitas, ut nihil prorſus certi ex eo textu deſumi poſſe videatur.

25 Siricius autem in cap. *Quicumque 77. diſtinct.* poſt Zoſimum videtur ejus ſententiæ fuiſſe, ut ætatem legitimam ad primos tres Ordines exiſtimaverit eſſe ab infantiâ uſque ad annos pubertatis, & ſic à ſeptennio uſque ad quartumdecimū annum, qui excludens pubertatem in maſculis dicitur annus adoleſcentiæ; exinde verò tẽpus, quod intercedit uſque ad vigeſimum annum, aſſignet Acolytho, ait enim: (Quicumque ita ſe Eccleſiæ voverit obſequiis, à ſua infantia ante pubertatis annos baptizari, & lectorū debet miniſterio ſociari, qui ab acceſſu adoleſcẽtiæ uſque ad vigeſimum ætatis annum ſi probabiliter vixerit, &c. Acolythus, & Subdiaconus eſſe debebit.) Hactenus verba Siricii, ex cujus interpretatione ad textum Zoſimi redditur ſatis dubia expoſitio Doctorum, qui interpretati ſunt mentem Zoſimi eam fuiſſe, ut primi tres minores conferri poſſint ab anno ſeptimo uſque ad duodecimum, & ex eo tempore uſque ad decimumquartum fiat collatio Acolythatus. Præterquā quod nec Siricius aperuit quo tempore ſinguli Ordines cõferri debeāt.

26 Demum texus in c. *De iis, 28. diſt.* ex Concilio Toletano II. *c.* 1. videtur ſenſiſſe Clericum quandocumque poſſe ad minores ordinari uſque ad decimumoctavum annum. In eo enim decreto ſic legitur. (De iis, quos voluntas parentum à primis infantiæ annis Clericatus officio mancipavit, ſtatuimus obſervandum ut mox detonſi, vel miniſterio electorum, ſivè (ut in vulgata lectione habent alii) lectorum, traditi in domo Eccleſiæ ſub Epiſcopali præſentia à præpoſito ſibi debeant erudiri. At ubi octavum decimum ætatis ſuæ compleverint annum, volūtas eorum de expetendo conjugio perſcrutetur, quibus ſi gratia caſtitatis Deo inſpirante placuerit, & promiſſionē caſtimoniæ ſuæ abſque conjugali neceſſitate ſpoponderint ſervaturos, ſubdiaconatus miniſterium à vigeſimo anno ſuſcipiant.) Hæc ibi. Sed certè ille textus nihil ſtatuit ſuper eo, de quo quærimus. Nam prius diſponit de diſciplina qua pueri traditi Eccleſiis ſæcularibus, & detonſi debeant erudiri, & mox ſubdit: (Cum attingunt decimumoctavum annum, ex quo in proximo volūt ad ſacros promoveri, perſcrutetur de eorum conſcientia an velint contrahere matrimonium, vel perpetuam promittere continentiam.) Et in omne quod de infante dicitur in textu, exiſtimari poteſt incidenter dictum fuiſſe, quia ſic contigit in facto: textus enim loquitur per illa verba, *à primis infantiæ annis.* Unde ſi intelligeretur loqui diſpoſitivè, ſequeretur ut infans minor ſeptennio tonſuram poſſet; quod eſſet inconveniens, & contra c. *Nullus, de tempor. ordin. lib. 6.*

27 Quamobrem cum textum hac de re expreſſum, clarum non habeamus, non mirum ſi gloſſatores primum, deinde reliqui ſcribentes tantoperè diſcrepaverint inter ſe.

Prima opinio eſt gloſſæ Jo. Andr. in c. *Si eo tempore, in ver. Aetatem. de reſcr. lib. 6.* quæ tenet puerum ſeptennem, & majorem ſeptennio poſſe ordinari, & ſequitur ibi Gemin. *col. ult. circa finem verſ. Quædam ſunt,* & Franc. *in fine, verſ. facit gloſſa hic.* Licet illa gloſſa cum ſimpliciter dicat ſeptennem poſſe ordinari, nec ſpecificet ad quos ordines, verificari poſſit in prima tonſura, quæ à Canoniſtis habetur pro ordine, ut c. *Cum contingat,* & ibi dixi ſupra *de ætat. & qualit.* Sed apertius gloſ. *fin.* in Clem. *Generalem. eod. tit.* docet ætatẽ minorū Ordinū eſſe majorẽ infantia, & movetur per textum in d. c. *De iis,* & in c. *Nullus de tempor. ordin. in 6.* & cap. 2. 28. *diſt.* & cum ea gloſſa conſentiunt ibi, Abb. *n. 10. in fine,* & Jo. Uvanquel. *verſ. Tertio caſu.* Similiter gloſ. 1. hic dicit pueros poſt ſeptem annos eſſe habiles ad minores Ordines, quia ſunt doli capaces, c. *Pueris. de delict. puer.* & ſequitur totidem verbis Butr. *num. 5.* & plerique alii. Et hanc opinionem ſervari in practica teſtantur Cardin. & Jo. Uvanquel, *ubi ſupra,* & Albertus Trotius *de vero, & perfecto Clerico, c. 18. n. 2. inter tract. commun.*

Secunda opinio eſt gloſſæ in *ſumma 77. diſt.* quæ dicit Clericum poſſe fieri Oſtiarium, Lectorem, & Exorciſtam uſque ad annum duodecimū, & exinde poſſe ordinari Acolythum. Et hanc gloſſam ſequuntur Gofred, *in ſumma de ætat. & qualit.* Cardin. & poſt Paul. in d. Clem. *Generalem, n. 7. verſ. de ordinandis.* Jo de Imola ibidem *n. 18.* & Vitalin. *n. 33.* Henric. Boich in c. *Super inordinata propè finem, verſ. Aut pro quatuor minoribus Ordinibus de præben.* poſt Guliel. de Monte Laud. in Clem. *Generalem.* Turrecrem. in dict. cap. *In ſingulis, in princ. in ver. Teneantur. 77. diſt.* Armilla *in ver. Ordines 1.* Rebuff. *in praxi benefic. de Cleric. ad ſacr. Ordin. malè promot.* in gloſ. 2. *num. 1. verſ. Aetas legitima,* & ad regulas Cancell. *regul. 23. verſ. Iſta ætas.* Et hanc opinionem de jure veriorem eſſe affirmant Cardin. & Albertus Tro-
28 tius *locis citatis,* & videtur probari in d. c. *De iis, 28. diſt.* ſi diligentius expendatur. Neque enim, ut ibi gloſſa adnotavit, verba illa, *à primis infantiæ annis,* videntur exponenda, id eſt à primis pueritiæ annis, ſed potius, poſt proximos infantiæ annos: atque ita poſt ſeptimum annum expletum. Sæpe enim jure noſtro dictio, *A,*
29 idem ſignificat, quod *poſt,* ut in c. *Statutum, de præben. in 6.* in Clemen. *Sicut, de appellat.* & utrobique notat gloſ. & in l. *Neminem, C. de decur. lib. 10.* cum concord. Siquidem ex ſui natura dictio hujuſmodi eſt excluſiva, & ſeparativa, ut per gloſ. in d. Clem. *Sicut in ver. A die,* & in l. *Ratio,* §. *Si per venditionem, in fine ff. de act. empti.* DD. in l. 1. *ff.*
30 *ſi quis caut,* præſertim conjuncta tempori, Abb. in d. Clem *Sicut, n. 2,* per textum ibi. (Quod autem ſequentia verba, Ideſt, *primis infantiæ annis,* exponi debeant, ideſt *proximis,* & ſi exacto ſeptimo anno, ſuaderi poteſt, quia propriè tranſacto eo anno dum pueritia incipit, illa ætas appellatur proxima infantiæ.) Quod affirmarunt Cujac. Myſinger. & alii *Inſtit. inutil. ſtipulat.* ſic exponentes textum, ibi in §. *pupillus* Dici etiam poteſt antiquitus à parentibus filios etiam ætate infantili ſeptimo anno nondum peracto Eccleſiæ ſæculari tradi conſueviſſe, de quibus quid agendum eſſet, ſtatuerunt Patres in eodem Concilio Toletano, ut à traditione, *mox,* ideſt *poſtea,* tempore

pore congruo minoribus Ordinibus initiaretur. Quod utrumque probat textus, Primò ibi, *quos voluntas parentum à primis infantiæ annis Clericatus officio mancipavit.* Secundò ibi, *ſtatuimus obſervandum ut mox detonſi, vel miniſterio lectorum tradi-*
31 *ti in domo Eccleſiæ erudiri debeant.* Nec propterea quod textus dicat, *mox detonſi,* cenſeri debet ſtatuiſſe ut ſtatim à tempore traditionis, vel à ſeptennio exacto detonderentur. Sed dictio, *mox,* videtur exponenda, ideſt tempore congruo. Scimus enim dictionem illam, *mox,* non ſolum idem ſignificare quod in continenti, & ſtatim, ſed importare etiam longius intervallum pro ſubjecta materia, l. *De ætate,* §. *& cauſa, ſi de interrog. act.* Quod latius declarat Bald. in l. *Gallus,* §. *Illi caſus, num. 9. de liber. & poſthum.* & Rebuff. in l. *Avunculus, colum. 2.* & in l. *Labeo,* & l. *Sabinus,* §. *Idem ſi Dominus, num. 7. circa med. de verbor. ſignif.* etiamſi integri anni intercedant, ut eſt tex. in l. *Sed ſi conditioni,* §. *Solemus, ff. de hæred. inſtit.* Quare cum lex indefinitè loquens intelligenda ſit ſecundum aliarum legum diſpoſitionem, ac diſtinctionem, ut per Bald. in l. *Adverſus, num. 3. C. de furt.* verba illa, *mox detonſi* ſunt referenda ad communem intellectum textus in d. c. *In ſingulis, cum ſeqq. 77. diſt.* Unde patet jura juribus concordando, Canonem Concilii Toletani in d. c. *De iis,* potius facere pro ſecunda opinione.

Tertia demum opinio fuit Hoſtienſis *in Summa de tempor. ordinat.* §. *Et cui poſt omnes regulas, verſ. Sed & præter regulas prædictas,* qui putavit à ſex annis uſque ad duodecimum poſſe Clericum ordinari. Verum hanc opinionem uti ſingularem, & ſine textu & ratione non reperi à quoquam approbatam fuiſſe. Sed certè littera ibi eſt corrupta, & in meo Codice ſic legitur: *ab infantia, ſcilicet à ſeptem annis uſque ad duodecimum poteſt tradi Eccleſiæ, & recipere minores Ordines:* & citat jura præallegata. Quamobrem Hoſtienſis eſt apertè pro ſecunda opinione gloſſæ in *Sum. 77. diſt.* . . .

Porrò in hac ſententiarum diſſonantia, etſi ve-
32 rior, & magis communiter recepta videatur jam relata diſtinctio temporum, & ordinum; tamen plerique teſtantur univeſaliter ſervari, ut minores Ordines conferantur quandocumq; poſt ſeptimum annū completum, nulla niſi pro voluntate ordinantis annorū aut ordinū diſtinctione ſervata, atque etiam ut uno die dentur omnes, c. *De eo, de tempore ordinat.* & c. *penult. De eo, qui furtivè ordin. ſuſcep.* Hæc autem generalis Eccleſiæ obſervantia antiquis juribus eſt præponenda, ut eſt texus clarus in d. Clem. *Generalem, de ætat. & qualit.* quandoquidem habetur pro lege, c. *Illa, 12. diſt.* cap. *Pernicioſus, infra, de celebr. Miſſar.* Dixi in c. *Conſilium, n. 44. eod. tit.* Et quamvis apertè eſſet contraria legi ſcriptæ; ſervari tamen deberet, quia legem tollit, l. *De quibus, ff. de legibus* & jus poſitivum, cap. *final. de conſuetud.* Sed mul-
33 tò magis hoc procedit in caſu præſenti ex triplici capite. Primum eſt quia cum ſacrorum Canonum diſpoſitio in hac materia ſit ſatis obſcura, & ambigua, ut oſtenſum eſt ſupra; conſuetudo hæc dicenda eſt potius interpretativa, quam novi juris inductiva, ac proinde facilius, ac minori tempore inducitur, ad l. *Si de interpretatione, ff. de legib.* & c. *Cum dilectus, de conſuet.* & utrobique gloſſa, & DD. Bart. in l. *Labeo, ff. de ſuppellect. legata,* Putr. *deciſ. 283. lib. 1.* & ob hanc
34 rationem Cardin. in d. Clem. *generalem, verſ. Puto tamen, de ætat. & qualit.* exiſtimat ordinatum in Acolythum ante pubertatem poſt infantiā non poſſe ſuſpendi ab executione Ordinis, ex quo non eſt jus expreſſum hoc prohibens.

Alterum eſt, quia huic conſuetudini apertè ſuffragatur Pontificale Romanum *rub. de Ordin. conferen.* ibi: *Prima tonſura, & minores Ordines ante ſeptimum annum completum dari non debent.* Quibus verbis à contrario ſenſu ſatis clarè inſinuat etiam minores Ordines dari poſſe ſeptẽnio completo, eoſque à pari procedere reſpectu ætatis cum prima tonſura.

35 Tertium eſt, quia eadem conſuetudo quandocumque majores Ordines conferendi poſt ſeptimum ætatis annum, ratione quoque probari poteſt. Imò à fortiori, quoniam ex ſententia D. Th. *in 4. ſentent. diſt. 25. q. 2. art. 2. q. 2.* (Ad ſuſceptionem horum Ordinum uſus rationis nec requiritur de neceſſitate Sacramẽti, nec de neceſſi-
36 tate præcepti, ſed de honeſtate tantum: ait enim, Per pueritiam, & alios defectus, quibus tollitur uſus rationis, præſtatur impedimentum actui; & ideo omnia illa Sacramenta, quæ actum requirunt ſuſcipientis, talibus non competūt, ſicut pœnitentia, matrimonium, & hujuſmodi. Sed quia poteſtates infuſæ ſunt priores actibus, ſicut & naturales, quamvis acquiſitæ ſint poſteriores, remoto autem poſteriori non tollitur prius; ideo omnia Sacramẽta, in quibus non requiritur actus ſuſcipientis de neceſſitate Sacramenti, ſed poteſtas aliqua ſpiritualis divinitus datur, poſſunt pueri ſuſcipere, & alii qui uſu rationis carent: hac tamen diſtinctione habita, quod in minoribus Ordinibus requiritur diſcretionis tempus de honeſtate propter dignitatẽ Sacramẽti, ſed non de neceſſitate præcepti, neq; de neceſſitate Sacramenti. Unde aliqui, ſi neceſſitas adſit, & ſpes profectus, ad minores Ordines poſſunt ante annos diſcretionis promoveri ſine peccato, & ſuſcipient Ordinem: quia quāvis tunc non ſint idonei ad officia, quæ eis committuntur, tamẽ per aſſuetudinẽ idonei reddentur: ſed ad majores Ordines requiritur uſus rationis & de honeſtate, & de neceſſitate præcepti propter votum continentię, quod habent annexum, & quia etiam eis Sacramenta
38 tractanda committuntur. Sed ad Epiſcopatum ubi in corpus myſticum accipitur poteſtas, requiritur actus ſuſcipientis curam paſtoralem, & ideo eſt etiam de neceſſitate conſecrationis Epiſcopalis, quod uſum rationis habeat. Quidam autem dicunt quod ad omnes Ordines requiritur uſus rationis de neceſſitate Sacramenti; ſed eorū dictū ratione, vel authoritate non confirmatur.) Hæc D. Thomas. Et idem docuit ibidem S. Bonaventura, quos refert & ſequitur Cardin. Turrecr. in c. *Subdiaconus, n. 2.* & ib. etiam Præpoſ. *eod. n. 77. diſt.* Imo plus dicunt Hugo, & Archid. ibidem, videlicet in cunis poſſe puerum eſſe Sacerdotem, & Epiſcopum, & omnes Ordines recipere.

39 Porro doctrina hæc D. Thomæ quod pertinet ad neceſſitatem Sacramenti, communiter recipitur, & probatur efficaciter in c. 1. *de Cler. per ſalt. promot.* ubi promotus ad minores Ordines infra annos diſcretionis non reordinatur, ſed permittitur in eis miniſtrare, quod non fieret niſi verum
40 Ordinem ſuſcepiſſet. Item probatur à Scoto relato

lato à Præpoſ. in eod. c. *Subdiaconus, n.* 3. quia reſpectu cujuſcumque Sacramenti non iterabilis non requiritur ex parte ſuſcipientis neceſſariò aliqua diſpoſitio præcedens diſpoſitionem Sacramenti, ſed requiritur tantum non factio, vel poſitio contraria obicis actualis ad hoc, c. *Majores, in fin. infra de baptiſ.* ubi hoc eſt expreſſum. Sed nihil horum eſt in puero ante uſum rationis, quia nec factio contrarii eſſe poteſt, nec deliberatio voluntatis. Ergo puerilis ætas non excludit ſuſceptionem cujuſcumque Ordinis ſacri.

Sed quoad neceſſitatem præcepti ſupradicta diſtinctio inter Ordines minores, & ſacros non procedit, quia obſtat Clem. 1. *de ætat. & qualit.* ſecundum Silveſtr. *in ver. Ordo* 4. *n.* 1. *verſ. Et tertio.* Sed certè illa Clem. loquitur tantum de ætate præficiendorum; at de Ordine nihil dicit, prout etiam ibi advertit Jo. Andr. in gloſ. *in ver. Aetate.* Verum eſt tamen prædictam diſtinctionem quoad neceſſitatem præcepti adhuc non procedere, quia ex c. *Nullus, de tempor. ordin. lib.* 6. & ex Pontificali Romano prohibitum eſt Epiſcopis primam tonſuram, vel minores Ordines conferre ante ſeptimum annum completum; & ſic puero non habenti uſum rationis. Unde dubitari non poteſt quin hodie hoc ſit in præcepto.

41 Idem apertiùs conſtat ex Conſtitutione Sixti V. quæ incipit, *Sanctum, & ſalutare, edita nonis Ianuarii* 1588 ubi ſtatuitur (ut Epiſcopus, qui ad primam tonſuram, vel minores, aut ſacros Ordines quemcumq; ſæcularem, aut regularem ante ætatem per ſacri generalis Tridentini Concilii decreta primæ tonſuræ, ac cuique ordini præſcriptam, aut non ſervatis temporum interſtitiis clericali charactere inſigniverit, aut ad Ordines minores, vel ſacros, ut præfertur, vel alias malè promoverit, ut in eo in quo deliquit, puniatur, à collatione quorumcumque ordinum, atque adeò ipſius tonſuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipſo ſuſpenſus, & ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus exiſtat.) Hæc ibi. Et quamuis verba illa Conſtitutionis *Per ſacri Tridentini Concilij decreta primæ tonſuræ, & cuique ordini præſcriptam*, fortè per miniſtrorum incuriam irrepſerint, quia revera Concilium Tridentinum nullam ætatem præfixit primæ tonſuræ, aut minoribus Ordinibus, ut ex ſacræ Congregationis ſententia dictum eſt ſupra *nu.* 21. Quidquid tamen ſit, certum eſt Epiſcopis diſtrictè prohibitum eſſe quemquam ad primam tonſuram, vel alios Ordines promovere ante ætatem legitimam. Præterea dici poteſt etiam ex Concilio non debere quem tonſurari ante uſum rationis; id enim non obſcurè colligitur ex *c.* 4. *ſeſſ.* 23. dum ſtatuitur (ut prima tonſura non initientur, de quibus probabilis conjectura non ſit eos non ſæcularis judicii fugiendi fraude, ſed ut Deo fidelem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe) hujuſmodi enim electio, & propoſitum voluntatis non cadit in pueros ante uſum rationis, l. *Si infanti, C. de jure deliber.* l. 1. C. *de falſ. mon.* c. *Ex parte, il primo, infra, de corp. vitiat.* Et hoc modo ſalvari poſſunt verba Bullæ: tacitè enim Concilium præſcripſit ætatem majorem infantia, dum requiſivit electionem generis vitæ in promovendis ad primam tonſuram. Quod etiam tacitè videtur ſanxiſſe de Ordinibus minoribus, dum in *c.* 11. ejuſdem ſeſſionis eos promoveri jubet, qui ſaltem linguam latinam intelligunt. Unde uſus rationis tam ex præſcripto ſacrorum Canonum, quam ex mente Tridentinæ Synodi in promovendis exigitur non tantum de honeſtate, ſed etiam ex neceſſitate præcepti. Hic tamen omittendum non eſt ſupraſcriptam Conſtitutionem Sixti V. exceptis pœnis contra Simoniace ordinantes, vel ordinatos, fuiſſe redactam ad terminos juris, Conſtitutionis Pii II. & Concilii Tridentini per Clementem VIII. in Bulla, quæ incipit *Romanum Pontificem, edita pridie Kalend. Martij* 1595. *In Bullar. tom.*

42 3. *pag.* 54. Cæterum expleto ſeptennio pueri etiam de honeſtate ad minores Ordines promoveri poſſunt, quia ſufficit ut ordinandus in ea ætate ſit conſtitutus, ut virtutibus erudiri poſſit; quod probe fieri poteſt ſeptimo anno abſoluto: tunc enim dicitur homo perveniſſe ad eam, quam diſcretionis ætatem appellant, c. 1. 30. *q.* 2. c. *Omnis utriuſque*, ubi gloſ. & DD. *de pœnit. & remiſſ.* & tantum habet cognitionis, & intelligentiæ, quantum de honeſtate ſat eſt ad nudum illum actum ſuſceptionis Ordinum, qui nec officii, nec miniſterii tam ſancti, atque ſolemnis ſunt, ut a pueris ne-

43 queant expleri, c. *Perlectis.* 25. *diſt.* Et quemadmodum ad ineunda ſponſalia, quæ ad matrimonium carnale præambula dicuntur, ætas ſeptennii ſufficit, d. c. 130. *quæſt.* 2. c. *Litteras, de deſponſ. impub.* eo quod voluntas, ac naturalis conſenſus cadat etiam in impuberem poſt ſeptimum annum, d. l. *Si infanti*, juncta l. *potuit* C. *de jure deliber.* ita etiam ſufficere debet ad ineunda ſpiritualia: in minoribus enim Ordinibus conſtituto adhuc remanet libertas retrocedendi, c. *unico de bigam. lib.* 6. c. 1. *de Cler. conjug. eod. lib.* c. *Ioannes*, & c. *Cum olim, infra eod. tit.* c. 1. *de vita, & honeſt. Cleric.* & Clem. 1. *eod. tit.* & in illis conferendis ferè major ratio videtur habenda litteraturæ, ac morum, quam ætatis. Quod ſenſiſſe videntur Patres Concilii Tridentini *ſeſſ.* 23. *c.* 4. 5. 7. & 11. & Concilii Toletani II. *c.* 1. *relati in d. c.* 1. *De his*, 28. *diſt.*

44 Temperanda eſt tamen hujuſmodi conſuetudo, ac reducenda ad limites *d. c.* 11. *ſeſſ.* 23. Nam etſi antiquitus omnes etiam uno die darentur, c. *De eo, de tempor. ordinat.* hodie tamen nonniſi ex cauſa omnes ſimul conferri debent, ſed per temporum interſtitia, ut in *d. c.* 11. & in Conſtitutione Sixti V. ſuperius relata.

Regula verò, quam Antiſtites ordinantes ſervare, ac præ oculis habere deberent, videtur ſumenda à textu cum gloſſa, & aliis ſupra allegatis in d. c. *In ſingulis*, 77. *diſt.* videlicet, ut tres primi Ordines minores Oſtiarii, Lectoris, & Exorciſtæ conferantur à ſeptimo ad duodecimum annum; & exinde ad quatuordecim ordinetur Acolythus.

DE CLERICO ÆGROTANTE, vel debilitato.

Cap. Cum percuſſio.

SUMMARIUM.

1 *Infirmus integrè percipit beneficij fructus.*
2 *Verbum*, hortamur, *quandoque eſt neceſſitatis.*
3 *Clerici ſunt humaniter tractandi, ne alij deterreantur à clericatu.*
4 *Beneficio ſuo ſine cauſa quis privari non debet, etiam per Papam.*
5 *Papa volens ſine rationabili cauſa turbare ſtatum univerſalis Eccleſiæ non eſt tolerandus.*
6 *Clerici dicuntur milites Eccleſiæ.*
7 *Privilegia militibus conceſſa competunt etiam clericis.*
Declaratur, num. 10.
8 *Donatio facta à clerico concubinæ non valet, ſicut nec facta meretrici à milite.*
9 *Clericus inſtar militis non convenitur niſi in quantum facere poteſt.*
10 *Ignorantia juris excuſat militem, ſed non clericum.*
11 *Infirmo debentur etiam diſtributiones quotidianæ, dummodo infirmitas ſit principalis cauſa non reſidendi, & num.* 26.
12 *Cœcus an teneatur choro intereſſe, ita ut alioquin non lucretur diſtributiones quotidianas, & nn. ſeqq. uſque ad num.* 28.
13 *Diſtributiones quotidianæ debentur Canonico, qui amittit officium linguæ, quamvis choro non interſit.*
14 *Oculorum officium amiſiſſe durius eſt, quam linguæ.*
15 *Canonicorum munus eſt pſallere in choro.*
16 *Obligatio pſallendi in Eccleſia eſt unica, & individua.*
17 *In obligationibus individuis qui non tenetur ad totum, ad nihil tenetur.*
18 *Præceptum Eccleſiæ obligans ad aliquod certo modo faciendum non obligat ad quamlibet ejus partem eo modo, quo fieri poteſt, faciendam.*
19 *Horarum Canonicarum majorem partem qui recitare non poteſt, ad partem ſuperſtitem, quam poteſt non obligatur.*
20 *Iejunare obſtrictus certa die, ſi in ea non poteſt, non tenetur in alia.*
21 *Horas Canonicas recitare impeditus non tenetur alia die eas reſumere.*
22 *Opera nec ſolvi, nec deberi, nec peti pro parte poteſt.*
23 *Cœcus excuſatur à muneribus perſonalibus.*
24 *Infirmus qui horas canonicas recitare non poteſt, non tenetur illas audire.*
25 *Cœcus non tenetur dicere horas canonicas.*
27 *Cœcus tamquam miſerabilis perſona eſt ſub protectione Eccleſiæ.*
28 *Canonicus infirmus an percipere debeat etiam portionem quotidianarum diſtributionum, quæ à Canonicis abſentibus amiſſa, inſervientibus accreſceret, & nn. ſeqq. uſque in fin.*
29 *Infirmus juris fictione habetur pro intereſſente.*
30 *Lex loquens in caſu vero an habeat locum in caſu ficto.*
31 *Ficta præſentia an æquiparetur vera.*
32 *Portio portioni accreſcit non perſonæ, & aſſumit naturam portionis, cui accreſcit.*

1 CUM PERCUSSIO. Clericus infirmus integrè percipit beneficii ſui fructus. Hoc dicit ſecundum Jo. Andr. & omnes. Ponit dictum, & rationem interſerit, ibi, *Quia ſi alii.* & eſt pars. c. *Cum percuſſio*, 7. *quæſt.* 1. ut patet ex ſupraſcriptione.

2 Nota primò, ibi *hortamur*, hoc verbum quandoque neceſſitatem importare, ut hic per Innoc. & Hoſtien. in princ. qui tamen loquuntur per dictionem, *forte*; Sed ſine illa Cardinal. *num.* 2. & Imol. *num.* 6. concordat textus in cap. 1. *infra de teſtam.* ubi per hoc verbum, *hortamur*, demandatur cauſæ cognitio, & exponitur ibi à gloſſa, id eſt *præcipimus.* Tu dic verba hortatoria ex ſui natura eſſe conſilii, non præcepti. Impropriantur tamen, & præceptum inducunt, quando ſubjecta materia hoc ſuadet, ut ſcripſi in c. *Canonum Statuta, n.* 45. *ſupra de Conſtitut.*

3 Secundò nota ibi, *exemplo deterriti*, & ſigna præcipuam rationem ver. *Clerico ægrotanti* ſtipendia Eccleſiæ non ſint ſubtrahenda; nimirum quia ſi alii hoc exemplo eſſent perterriti, non reperirentur qui vellent Eccleſiæ deſervire, ut in littera. Nam ut inquit Petrus de Anchorano *n.* 3. ex mala unius clerici tractatione multi deterrentur; & multis minatur qui uni facit injuriam; ſic & pœna unius eſt metus multorum, ad hoc c. *Clericos. in fin. ſupra. De cohabit. cler. & mulier.* Ergo clerici humaniter ſunt tractandi, ne alii arceantur à clericatu, ut hic per Cardin. *in* 3. *&* 4. *notab.* Imol. *num.* 6. & Joan. de Anan. *num.* 5. Quod ſecundum eos facit contra collectores, qui nimis rigidè ſpoliant clericos vita functos. Item contra eos, qui docent clericos in fructibus beneficiorum ſuorum eſſe ſimplices uſurarios, ac ſi eſſent monachi. De quo tamen dic, ut plenè notavi in c. *Siquis ſanè, num.* 3. 5. & 11. *uſque ad num.* 17. *infra de pecul. clericor.* Ex prædictis collige ex eo quod Clerici inhumaniter tractentur, & tempore ægritudinis priventur fructibus beneficiorum ſuorum, turbari ſtatum Eccleſiæ nedum præſen-

4 tem, ſed etiam futurum. Unde ſingulariter infert Abbas *hic num.* 3. ut clericus privari non debeat beneficio ſuo ſine cauſa, etiam per Romanum Pontificem: nam, ut ipſe ait, (Si exiſtenti in infirmitate, & ſic in impotentia ſerviendi non debet ſubtrahi beneficium, ne ex hoc turbetur ſtatus Eccleſiæ, ut hic: Ergò longe minus ubi nulla ſub-

5 eſt cauſa rationabilis.) Papa autem non eſt tolerandus volens turbare ſtatum Eccleſiæ ſine rationabili cauſa, ut notabiliter ait Innocentius in c. *Quanto, num.* 5. *verſ. Tamen ſi Papa alia faceret, ſupra de conſuetudine*, & fuſius idem Abbas in ſua *q.* 1. incipiend. *Epiſcopus, & quidam Rector.* Sed circa hoc ultimum dictum Innocentii vide quod ſcripſi in c. *Significaſti, n.* 66. *ſupra de elect.*

6 Tertiò nota ibi, *militare.* Clericos dici milites Eccleſiæ, ut hic. Item cæleſtes milites, ut in cap. *Chriſtianis*, 11. *quæſt.* 1. & c. *Degradatio, de pœn. lib.* 6. Item milites Chriſti, ut in c. *Reprehenſibile*, 23. *quæſt. ult.* & milites Dei, ut in c. 1. *infra. Ne cler.*

7 *vel monach.* Unde conſtituitur notabilis regula ſecundùm Abb. *hic n.* 5. & Jo. de Anan. *nu.* 6. ut privilegia conceſſa militibus ſæculi competere etiam debeant militibus cæleſtis militiæ. Quò fit

8 ut ſicut miles ſæculi non poteſt donare meretrici, l. 2. C. *de donat. inter vir. & uxor.* ita nec Clericus concubinæ, ut diſputando tenuit Richardus Malubra, quem refert, & ſequitur Bart. in l. *Affectionis, n.* 1. *ff. de donat.* Cardin. *hic n.* 4. dicens ſe ita vidiſſe in facto. Anchar. & Imol. ambo *num.* 5.

9 Abb. *num.* 4. & Joan. de Anan. *num.* 7. Hinc etiam fit ut quemadmadum miles non convenit niſi in quantum facere poteſt, ut l. *Miles in princ. ff. de re judic.* ita nec Clericus, ut tenet gloſ. notab. in d. l. *Miles in ver. Facere in fin.* Cardin. & alii proximè citati. De quo tamen dic ut legitur, & notatur

10 in c. *Odoardus, de ſolution.* Declaratur tamen prædicta regula ſecundum Abb. ubi ſupra d. *num.* 5. ut procedat in caſibus, in quibus viget eadem ratio, alias ſecus. Unde licet juris ignoran-